**Stenogramma** 2023.gada 9. novembra sēde sākas pl. 9:00 sēde slēgta pl.16:28
412/Lp14
09.1.2023

Pārtraukums līdz pulksten 11.00.

*(Pārtraukums.)*

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētāja
Daiga Mieriņa.

(..)
Sākam sadaļu – "Likumprojektu izskatīšana".

Darba kārtībā – likumprojekts **"Grozījumi Notariāta likumā"**, otrais, galīgais, lasījums.
Astoņpadsmit priekšlikumi.
Juridiskās komisijas vārdā – referents Andrejs Judins.

A. Judins (JV).

Labdien, kolēģi! Strādājam ar likumprojektu "Grozījumi Notariāta likumā" (Nr. 412/Lp14).
Juridiskā komisija saņēma 18 priekšlikumu.
Uzaicinot gan iesniedzējus, gan ekspertus, lietpratējus, mēs izvērtējām priekšlikumus un pieņēmām šādus lēmumus.

1. – deputāta Grasberga priekšlikums. Piedāvā aizstāt visā likumprojekta tekstā vārdu "partnerība" ar vārdu "mājsaimniecība" attiecīgajā locījumā. Mēs vērtējām šo priekšlikumu, neizslēdzam iespēju un nepieciešamību domāt par grozījumiem, nostiprinot šo jēdzienu arī citos normatīvajos aktos un paredzot speciālu regulējumu, bet tas nav jautājums, par kuru būtu jālemj saistībā ar likumprojektu "Grozījumi Notariāta likumā". Uz to komisijas sēdes laikā norādīja eksperti, un es gribu vērst jūsu uzmanību, ka Juridiskā biroja pārstāve, uzdodot jautājumus un apspriežot šo situāciju ar iesniedzēju, norādīja uz problēmu, kas var veidoties, proti, mums ir mājsaimniecības arī tagad, un, ja mēs paredzam, ka nākotnē tiks reģistrētas atsevišķas mājsaimniecības, – kas būs ar tām mājsaimniecībām, kuras vēl nav reģistrētas? Principā, akceptējot šādu normu, var sanākt, ka visiem Latvijas cilvēkiem būs jāiet pie notāra, lai reģistrētu savas ģimenes kā mājsaimniecības un lai iegūtu attiecīgo statusu. Tas nav pieļaujams, tas nav loģiski.
Un ar balsojumu tika nolemts šo priekšlikumu neatbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Uzsākam debates.
Pirmais debatēs pieteicies deputāts Jānis Grasbergs.

J. Grasbergs (NA).
Labdien, cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi! Par šo priekšlikumu. Pēc būtības – kāpēc es vispār to iesniedzu un ko es ar to biju domājis. Jā, mēs varam diskutēt par šo juridisko tehniku, vārdu var sadalīt arī divos vārdos – "mājas saimniecība" – un iegūt citu vārdu tādā veidā. Bet par būtību.

Iepriekš, diskutējot par šo pakotni kopumā, es runāju arī par motīviem. Kas tad ir tie motīvi? Kāpēc mēs vēlamies šo ieviest? Un par mājsaimniecību mēs runājām jau kādu laiku atpakaļ. Kā

Nacionālā apvienība mēs redzam šādu regulējumu, kas patiešām palīdzētu tiem cilvēkiem, kas nevar sakārtot, teiksim, juridiskās lietas, kur ir vecāmamma ar diviem mazbērniem un nevar pirms nāves vai citos gadījumos, kad ir visas šīs lietas jāsakārto... kad vienkārši netiek klāt. Mēs ķeramies klāt un veidojam šo likumprojektu pakotni tādā veidā, ka tas ir domāts mājsaimniecībām, cilvēkiem, kas tur dzīvo kopā. Līdzīgi kā, ja, piemēram, tie būtu studenti. Tad mēs pat noteiktu termiņu, ka reģistrējam kopējo mājsaimniecību uz četriem vai sešiem studiju gadiem, un pēc tam tas arī terminēti beidzas. Tā būtu tāda prakse, ja mēs tiešām skatītos uz to, kā regulēt šīs attiecības, kas arī publiskajā telpā bieži vien izskan, it sevišķi no ZZS frakcijas, mēģinot locīt šo, ka tas ir visiem cilvēkiem, ka tas nav šaurai grupai. Bet ir tas domāts šaurai grupai – visa šī likumprojektu pakotne kopumā.

Jo pirmām kārtām vienīgā nevalstiskā organizācija, ar ko to visu apsprieda, ir "Dzīvesbiedri", līdz ar to mēs saprotam, uz ko tas ir orientēts. Ja ir arguments, ka šis ir domāts arī diviem dažādu dzimumu cilvēkiem, tad es saku, ka tiem, kas negrib doties laulībā, ir saderināšanās. Ja mēs patiešām vēlētos šādu institūtu stiprināt un ieviest, tad mēs ķertos pie šī institūta – saderināšanās – un piešķirtu tam stingrāku tiesisko regulējumu. Bet tas diemžēl nenotiek.

Tādēļ mūsu frakcijas, Nacionālās apvienības, piedāvājums bija, ka mēs šo visu pakotni pagriežam pareizajā virzienā, tā, kā visi arī runā, un tad nebūtu ZZS frakcijas ministriem, it sevišķi labklājības ministram... kurš aiziet "Rīta Panorāmā" un stāsta, ka šī pakotne spēs regulēt patēva un bērna, kurš nav paņemts adopcijā... kārtību. Nu, nevarēs, tie ir klaji meli, un tā ir tāda melošana, ka ausis niez. Un to mēs principā nevaram pieļaut.

Ja mēs skatāmies uz šo manu priekšlikumu, ko iesniedzu, – ka taisām citu virzienu, neejam viendzimuma personu laulības reģistrācijas virzienā, bet ejam... par mājsaimniecībām. Tajā brīdī šie visi argumenti, kas izskanēja no pieaicinātajiem profesionāļiem, bija tikai un vienīgi par to, ka šī pakotne ir domāta kā laulības aizstājējs. Diemžēl tas tā bija. To var noklausīties, izlasīt šajās stenogrammās, kas ir no Juridiskās komisijas... par ko ir stāsts.

Tāpēc es joprojām aicinu atbalstīt šo priekšlikumu un vērst šo lietu par labu, neiet nepareizajā virzienā. Mums ir iespēja šobrīd pagriezt pareizajā virzienā un patiešām parūpēties par tiem cilvēkiem, par kuriem jūs paši runājat, bet patiesībā viņus nemaz nesargājat. Un šis ir tikai un vienīgi laulības plaģiāts.
Paldies jums. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamā debatēs pieteikusies deputāte Linda Liepiņa.

L. Liepiņa (LPV).

Ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Kolēģi, deputāti! Šī būs droši vien viena no melnākajām dienām Latvijas vēsturē, jo tik daudz melu, kādi ir izskanējuši no šīs tribīnes saistībā ar šo likumprojektu pakotni, es neesmu dzirdējusi. Un tas, kā jūs mēģināt sev iestāstīt, ka tas ir kaut kas cits, ka tas nav par viendzimuma pāru partnerattiecībām, kuras faktiski... laulība... nav tikai laulība... ka jūs tās nenosaucat par laulību, bet uzbūvējat kaut kādu paralēlu mehānismu šādu attiecību legalizācijai. Un ar valsts un mūsu tautas interesēm tam vispār nav nekāda sakara.

Mēs, mūsu frakcija... lai gan es saprotu, kādēļ Nacionālā apvienība... un konkrēti Grasberga kungs ir iesniedzis tik daudz priekšlikumu... Grasberga kungs jau minēja – lai kaut kādā veidā grieztu par labu šo visu padarīšanu, ko Judina kungs tik naski bīda cauri nu jau kopā arī ar Stambulas konvenciju. Mēs nebalsosim par to, jo tas ir tāds... Frankenšteins gala beigās sanāks ar

visiem šiem priekšlikumiem, un skaidrs, ka kopumā mēs balsosim "pret" šo visu likumprojektu pakotni.

Bet es vēlreiz vēlos vērsties pie katra deputāta, kas vēlas šo Frankenšteinu atbalstīt: lūdzu, nedomājiet, ka tur ārā ir cilvēki, ka Latvijas laukos un pilsētās ir cilvēki, kas nesaprot, par ko ir šis balsojums. Cilvēki nav idioti. Un jūs jau varat izlikties. Jautājums – cik ilgi? Vai tiešām jūs domājat, ka Latvijas tauta to aizmirsīs, un vai tiešām jūs domājat, ka šis balsojums nebūs viens no tiem, kuru jūs agrāk vai vēlāk nožēlosiet?
Tā nu ir sanācis, ka ar mūsu, frakcijas LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ, starpniecību kardināls Jānis Pujats vēlas uzrunāt jūs. Viņš ir uzrakstījis vēstuli, kuru es nolasīšu un pēc tam jums katram arī iedošu, lai, kamēr šie likumprojekti tiek izskatīti, jūs izlasītu katrs pats, ko Pujata kungs vēlas jums pateikt.

Sēdes vadītāja. Liepiņas kundze, mēs runājam par priekšlikumu aizstāt vārdu "partnerība" ar vārdu "mājsaimniecība". Un tikai.

L. Liepiņa. Jā, šis ir tieši par to, ka mēs mānām sevi, aizstājot to, ko patiesībā šī pakotne nosaka. Tādēļ ļaujiet man citēt, ko par šo... Lai vai kā mēs šo institūciju nosaucam – vai par mājsaimniecību, vai par partnerību, vai par kaut ko citu... Ļaujiet man nocitēt to, ko vēlas teikt kardināls Jānis Pujats.

"Latvijas valsts parlaments kā augstākais likumdevējs gatavojas atzīt seksuālo kopdzīvi starp viendzimuma pāriem kā likumīgu laulību. Pret to iebilst visu kristīgo konfesiju piederīgie. Tas nozīmē, ka parlamentam nevajadzētu pieņemt likumu, kas ir pretrunā ar lielāko iedzīvotāju daļu Latvijā. Kardināls Jānis Pujats."

Es vēlreiz aicinu jūs katru, pirms jūs nospiedīsiet balsošanas aparātā pogu "par", atzīstot šo dīvaino likumprojektu pakotni, – vienkārši ieskatieties savā sirdī un atbildiet katrs pats sev: vai tas ir tas, par ko jūs balsojat?
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Vilis Krištopans.
Krištopana kungs, es atgādinu vēlreiz: tātad mēs diskutējam par Grasberga kunga priekšlikumu – aizstāt vārdu "partnerība" ar vārdu "mājsaimniecība".

V. Krištopans (LPV).

Tas tāds mājiens bija? Paldies, priekšsēdētājas kundze. Es te nelasīšu ne vēstules, ne ko... Neuztraucieties, lūdzu!
Šis priekšlikums – aizstāt vārdu "partnerība" ar vārdu "mājsaimniecība"... Vai tiešām Nacionālā apvienība tēlo naivos vai ir naivie? Būs, protams, interesanti redzēt, kā jūs kopumā nobalsosiet par likumprojektu, veidojot kaut kādu interesantu surogātu, ko sauc par Notariāta likumu. Vēlāk tur kaut kur parādīsies pusbrāļi un pusmāsas (es pie vienas reizes, vairs te nenākšu)... tad ZZS ar lielu entuziasmu iemānīja tur iekšā pusbrāļus, pusmāsas, domājot, ka tā nomaskēs viendzimuma attiecību reģistrāciju.

Tā ka, es domāju, tur diezgan nožēlojami izskatās. Tās debates, kas bija komisijā... stāsta vienu, domā citu, beigās vienmēr kaut kur izlien ārā, ka tās tomēr ir tuvas viena dzimuma divu personu attiecības, bet nekādā gadījumā tās nav viendzimuma attiecības.
Es nebalsošu ne par vienu priekšlikumu un balsošu "pret" šo surogātu kopumā.
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Igors Judins.

I. Judins (ST!).
Godātais Prezidij! Kolēģi! Man ir jautājums: par ko mēs šodien maksājam ar savām vērtībām? Man nav skaidrs. Zaļo un Zemnieku savienība, varbūt, lūdzu, jūs nosauciet to! Vai cena ir mūsu vērtības?

Sēdes vadītāja. Judina kungs, debates ir par priekšlikumu!

I. Judins. Par ko ir tik augsta maksa *(Starpsauciens: "Par ko tu maksā?")*, un ko mēs saņemsim? Ja kāds šodien ir gatavs maksāt ar bērnu nākotni, manā skatījumā, šāda nākotne nedrīkst pastāvēt. Esmu par Latviju ar savām mūžīgajām vērtībām, kas mums ir nodotas no mūsu senčiem. Aicinu balsot "pret" viendzimuma attiecību legalizāciju un visiem saistošajiem likumprojektiem. Dievs, svētī Latviju! *(Starpsauciens: "Tieši tā!")*

Sēdes vadītāja. Nākamā debatēs pieteikusies deputāte Ramona Petraviča.

R. Petraviča (LPV).
Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Par vārdu "partnerība". Pateiksim atklāti: partnerattiecību institūts ir laulību institūta surogāts. Ja tās nav domātas seksuālas attiecības, kā jūs to gribat iestāstīt, tad kāpēc šādās attiecībās nevar stāties ar māsu, brāli, pusbrāli, pusmāsu? Šādas attiecības klasiskajā laulībā ir aizliegtas, jo tas rada incestu, tam ir nozīme tikai seksuālajās attiecībās. Tas ir pārāk acīmredzami, ka partnerattiecību institūts tiek ieviests kā monogāmas ģimenes surogāts. Kāpēc partnerattiecības var veidot tikai divas personas? Trim vecmāmiņām pensionārēm kopā taču būtu vieglāk dzīvot nekā divām, vai ne? Un kāpēc partnerattiecības nevar reģistrēt, piemēram, divas māsas pensionāres, jo biežāk kopā taču dzīvo radinieces, nevis vienkārši sveši cilvēki?

Partnerattiecību institūta mērķauditorija nav pensionāri, lai kā jūs, ZZS, to gribētu iestāstīt. Tas ir radīts viendzimuma pāru legalizācijai, un neslēpieties aiz tā, ka to varētu izmantot divi trūcīgi seniori. Ko jūs piedāvājat – divām tantiņām kļūt par lesbietēm vai diviem onkuļiem reģistrēt partnerattiecības un kļūt par gejiem?
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Jānis Dombrava.

J. Dombrava (NA).

Savulaik tika izplatīta kampaņa par visu ģimeņu tiesisko aizsardzību, un šis sauklis pēc būtības jau nav nepareizs, jo tajā brīdī, kad runa ir par kaut kādiem valsts atbalstiem vai interešu konflikta novēršanu, mēs esam redzējuši problēmu, ka mums nav pilnvērtīga mājsaimniecību reģistra, mēs neredzam, kuri cilvēki reāli dzīvo kopā, kuri viens otru atbalsta, kā rezultātā veidojas dažādas nesaprašanās ar Valsts ieņēmumu dienestu, kurš personai uzdod, piemēram, jautājumu: "Kā jūs varat dzīvot pāri saviem līdzekļiem?", neredzot šo otru personu, ar ko tā kopā dzīvo, neatkarīgi, vai tas ir partneris, vecāks, vecvecāks, bet kur veidojas šī kopējā mājsaimniecība. No šāda viedokļa raugoties, nevajag izlikties, ka runa ir vienkārši par sareģistrēšanos.

Saskaņā ar visu šo likumprojektu paketi ir paredzētas arī pietiekami plašas atbalsta un pilnvaru iespējas, piemēram, attiecībā uz pacientu tiesībām, attiecībā uz pensiju mantošanu, attiecībā uz

sociālajiem pabalstiem. Un tad ir jautājums: vai patiesi mums, valstij, nevajag sakārtot šo mājsaimniecības jautājumu? Un tie nav tikai divi partneri, kuri nevar noslēgt laulību vai nevar saņemties noslēgt laulību, tās ir ļoti dažādas mājsaimniecības formas.
Un, starp citu, viena no populārākajām mājsaimniecības formām – tā ir māte, bērns un ļoti bieži arī vecmāmiņa, un noteikti būtu ļoti labi un pareizi, ja šai vecmāmiņai būtu plašas pilnvaras arī attiecībā uz bērnu, lai viņu aizvestu pie ārsta, lai... respektīvi, varētu baudīt dažādus sociālos atbalstus, kas ir paredzēti dažādās situācijās, bet to likumprojektu autori mēģina ignorēt un tik tiešām veidot laulības surogātu, kas nav pareizi.

Nacionālās apvienības deputāts Jānis Grasbergs ir iesniedzis priekšlikumu visiem šiem likumprojektiem – mainīt formulējumu no "partnerības" uz "mājsaimniecību", paplašinot tvērumu, kur mēs neskatāmies no valsts puses, kas notiek, kāda veida šīs tuvās attiecības ir starp divām pilngadīgām personām, bet mēs skatāmies uz mājsaimniecību, ko atsevišķos gadījumos var pilnvērtīgi saukt arī par ģimeni, kopumā paredzot pietiekami plašu sociālo nodrošinājumu, kas ir paredzēts turpmākajos likumprojektos.

Nez kāpēc Juridiskā komisija to mēģina ignorēt, mēģina sašaurināt, mēģina diskriminēt daudzus cilvēkus, kuriem tiktu liegta iespēja, piemēram, mantot pensijas. Protams, vēl ir atkarīgs, kā Saeima nobalsos, šķiet, par 4. priekšlikumu, bet, ja tiek nobalsots "par" 4. priekšlikumu, tad pareizāk būtu tomēr arī pārdefinēt, ka šeit mēs nerunājam par partnerību, bet runājam par mājsaimniecību. Un mājsaimniecībai tik tiešām var būt ļoti dažādas formas, tostarp arī vairāku tuvu radinieku starpā, kuriem ir dažādi uzvārdi, bet kuri faktiski dzīvo kopā, rūpējas par kopīgu saimniecību.
Aicinu atbalstīt šo un saistītos priekšlikumus.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Edmunds Zivtiņš.

E. Zivtiņš (LPV).

Augsti godātā Saeimas priekšsēdētāja! Cienītās deputātes! Godātie deputāti! Mājsaimniecība, partnerība – godīgi sakot, manā skatījumā (es domāju, mani atbalstīs arī mani partijas LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ biedri), šīs visas ir pseidoproblēmas, kuras jau šobrīd ir regulētas dažādos likumos un noteikumos. Un tanī brīdī, kad mēs runājam par tiešām reālām lietām – par zviedru bankām, kad mēs runājam, kā attīstīt ekonomiku, kad mēs runājam par iekšējo drošību, kas šobrīd ir zem katras kritikas... faktiski šobrīd valdošā koalīcija ir nolikusi mums priekšā likumprojektu paketi, lai aizmālētu acis, lai mēs šeit tērētu savu laiku, lai nerunātu par valstij svarīgām lietām, bet runātu par šādu... kas ir pilnīgs tāds "iztukšītis", tāda, nezinu, "tukša burka", ko mēs pieņemam.

Sēdes vadītāja. Zivtiņa kungs, lūdzu, par priekšlikumu! *(Starpsaucieni.)*

E. Zivtiņš. Šobrīd vienīgais, ar ko mēs nodarbojamies, ir nodokļu maksātāju naudas tērēšana, laika tērēšana.
Aicinu šo likumprojektu neatbalstīt, visu noraidīt un sākt, es nezinu, diskusijas, kaut ko no jauna, jo tās attiecības, kādas ir... Uz Mandātu, ētikas un iesniegumu komisiju atnāca no *ManaBalss.lv* un skaidri pastāstīja... lai jūs saprastu, kāda ir attiecība "pret" un "par" attiecībā uz šo likumprojektu kopumā, tāpat arī attiecībā uz Stambulas konvenciju. "Pret" ir parakstījušies vairāk nekā 28 tūkstoši, "par" ir parakstījušies...

Sēdes vadītāja. Zivtiņa kungs, lūdzu, par iesniegto priekšlikumu!

E. Zivtiņš. 170... ar kaut ko, tātad kopumā 1 : 163. Tā nav problēma, kas mums šodien jārisina. Aicinu neatbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Ainārs Šlesers. *(Starpsauciens.)*

A. Šlesers (LPV).

Godājamā Saeimas priekšsēdētāja! Godājamie kolēģi! Partija Latvija pirmajā vietā nebalsos ne par vienu no šiem priekšlikumiem un balsos "pret" šiem likumprojektiem, jo pašreiz aiz skaistiem vārdiem un cēliem mērķiem tiek slēpta patiesība.

Šajā zālē attiecībā uz šiem jautājumiem visgodīgākā ir partija "progresīvie", jo viņi publiski atklāti ir teikuši: mēs gribam legalizēt viendzimuma partnerattiecības, mēs gribam, lai galarezultātā būtu viendzimuma laulības, ģimenes, lai būtu bērnu adopcijas. Viņi to godīgi ir pateikuši. Viņi ir pateikuši, ka viņu vēlētāju intereses tiks aizstāvētas, un viņi to godīgi dara. Vakar, kad pie Saeimas notika pikets, kur piedalījās progresīvo deputāti, es teicu: nepārmetiet neko Progresīvajiem, viņi godīgi aizstāv savas intereses!

Vienotība, kurai ir gan konservatīvais, gan liberālais spārns, mēģina tā ļoti gudri to visu ietīt un sākt runāt par mājsaimniecībām, par visu cilvēku interesēm un tā tālāk. *Zaļie* un *zemnieki* vispār stāsta, ka viss ir labi un ka viņi joprojām saglabā konservatīvās vērtības. Bet realitāte jau ir kāda? Pat ja mēs šodien ar balsu vairākumu nobalsosim – vai nobalsos esošā vara –, ja tas izies cauri, tas jau problēmu nerisina. Uz ielas šie jautājumi kļūs aizvien aktuālāki. Cilvēki par to runās, un galarezultātā – galarezultātā! – lielākā daļa sapratīs, ka te būs... notikusi nodevība. Šodien nesaukšu vārdā cilvēkus, partijas...

Sēdes vadītāja. Šlesera kungs, es aicinu runāt par 1. priekšlikumu.

A. Šlesers. Es runāju par priekšlikumu un motivāciju, kāpēc mēs nebalsosim. *(Starpsauciens.)*

Ļaujiet, lūdzu, runāt! Tātad tā ir motivācija, un es skaidroju, kāpēc Latvija pirmajā vietā nebalsos. Tieši tāpēc es uzskatu, ka šie balsojumi tad, kad cilvēki daudzos reģionos, it sevišķi Latgalē, uzskata, ka viņi tiek nodoti... un mēs redzam, kāda informācija publiski parādās... šis jautājums principā ir skaidri jādefinē. Ja tas tiks nobalsots tādā redakcijā, kādā ir sagatavots, tad tas ir pirmais solis uz viendzimuma partnerattiecību legalizēšanu, kurās pēc tam varēs arī adoptēt bērnus.

Par to būtu jāorganizē referendums, šādas tiesības būtu jāprasa tautai. Protams, daudzi teiks, ka nevajag referendumu, te jau mēs nobalsosim... Kā teica kolēģe, rūpes ir par divām vecmāmiņām lesbietēm vai diviem vectētiņiem gejiem, par kuriem arī ir jādomā, vai kā savādāk... meli, meli, meli! Un aiz šiem meliem tagad mēģina sapakot to visu konkrēto priekšlikumu paketi. Daudziem, kas šodien spiedīs šo pogu un kas jau ir nospieduši, ir kauns, bet viņi to dara tikai tāpēc, ka viņiem šādi ir jābalso partijas uzdevumā.
Es šodien gribu aicināt Nacionālo apvienību un Apvienoto sarakstu pievienoties iniciatīvai par esošās Saeimas atlaišanu. Nav variantu! Trīs gadus mēs nestrādāsim tādā režīmā, kur ir meli, māņi, viltība...

Sēdes vadītāja. Šlesera kungs, lūdzu, par 1. priekšlikumu.

A. Šlesers. Tā ka Centrālā vēlēšanu komisija izsludinās parakstu vākšanu. Es aicinu apvienoties visus cilvēkus, kas ir Saeimā, kas ir ārpus Saeimas. Dodam cilvēkiem iespēju balsot. Ja gadījumā

cilvēki teiks, ka viņus apmierina šīs Saeimas darbs, tad mēs to pieņemsim kā faktu, bet ejam un... griežamies pie tautas un sakām: lūdzu, atrisiniet šo problēmu *(Starpsauciens.)*, balsojiet par Saeimas atlaišanu!
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Nākamais debatēs pieteicies deputāts Aleksejs Rosļikovs.

A. Rosļikovs (ST!).
Priekšsēdētājas kundze! Man grūti neatbalstīt Nacionālās apvienības priekšlikumus *(Starpsauciens.)*, ļoti jēdzīgi priekšlikumi. Bet man atkal jāizstāsta iekšējā virtuve: "Jebko, ko mēs tagad darīsim pret Stambulas konvenciju (un tā nedrīkst pastāvēt mūsu neatkarīgajā Latvijā), mēs darīsim tikai ar nosacījumu, ja blakām nestāvēs "Stabilitātei!"." Nacionālā apvienība, nu kā tas var būt? Mēs it kā kopīgā cīņā par mūsu bērniem Latvijā, par mūsu kopīgām vērtībām, nav *(Starpsauciens: "Stājies Nacionālajā apvienībā!")*... Paldies, noteikti! *(Smiekli. Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Lūdzu nesarunāties ar zāli.

A. Rosļikovs. Mēs šajā gadījumā esam par vienu risinājumu – lai Stambulas konvencija nekad neeksistētu Latvijā. *(Dep. A. Ņenaševa: "Mēs nerunājam par Stambulas konvenciju!")* Vai tas ir slikti? Tas ir labi.

Sēdes vadītāja. Rosļikova kungs, mēs nerunājam par Stambulas konvenciju, mēs runājam par partnerattiecībām un mājsaimniecībām.

A. Rosļikovs. Jā, bet uz doto momentu mēs... tā ir mūsu motivācija, kā teica Šlesera kungs... uz doto momentu *(Starpsaucieni.)* mēs esam gatavi uz visu. Nacionālā apvienība – lai izdodas! Tāpēc mēs jums netraucēsim un turēsim īkšķus, lai sanāktu, un aicināsim cilvēkus, lai to atbalsta, jo tā ir mūsu kopīgā problēma.

Kamēr mēs ar jums te runājam par Notariāta likumu, mēģinām likt kaut kādus priekšlikumus, augsti godātie zaļzemnieki un pārējie kolēģi, jūs redzējāt pēdējo ziņu? *(Starpsauciens: "Nē.")* Mums Latvijā parādās telefons pedofiliem. Jā!

Sēdes vadītāja. Rosļikova kungs...

A. Rosļikovs. Padomājiet! Cilvēkiem, kuriem ir seksuālā tieksme pret bērniem...

Sēdes vadītāja. Es atkārtoju – lūdzu, runājiet par priekšlikumu!

A. Rosļikovs. Zaļzemnieki, kur mēs jau aizairējam?! *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*

Sēdes vadītāja. Rosļikova kungs! Jūs nerunājat par priekšlikumu.

A. Rosļikovs. Notariāta likumā...

Sēdes vadītāja. Es jums aizrādu otro reizi.

A. Rosļikovs. Es par priekšlikumu runāju. Tas ir svarīgi, jo konkrētais punkts ir bruģēts ceļš uz pārējiem risinājumiem. Ja šodien mēs atļausim eksistēt kaut vienam likumam... Tātad šis telefons, kurš izveidots uz mēnesi testa variantā – varat iedomāties!...

Sēdes vadītāja. Rosļikova kungs!

A. Rosļikovs.... testa variantā telefons pedofiliem Latvijā...

Sēdes vadītāja. Izslēdziet, lūdzu, mikrofonu Rosļikova kungam.

A. Rosļikovs.... te paliks uz ilgu laiku! Tāpēc, kolēģi, ja kādu interesē, ienāciet *(Tiek izslēgts mikrofons.)*... un es nosaukšu telefonu skaļi.

Sēdes vadītāja. Rosļikova kungs, lūdzu, cieniet deputātus. *(Nav skaidri saklausāms. Dep. A. Rosļikovs: "... bērnu apakšbikses! Normāli?")*
Rosļikova kungs *(Dep. A. Rosļikovs: "Normāli tas ir?")*, jums ir izslēgts mikrofons, jo jūs nerunājat par priekšlikumu. *(Dep. A. Rosļikovs: "Tas ir neatbilstoši. Latvijā telefons atvērts pedofiliem. Un ilustrācijas ar bērnu apakšbiksēm. Kolēģi, nedrīkst to pieļaut! Paldies.")*
Rosļikova kungs *(Daži deputāti aplaudē.)*...
Rosļikova kungs, jūs nerunājāt par priekšlikumu, es jums izsaku aizrādījumu.

Nākamais debatēs pieteicies deputāts Jānis Grasbergs.
Kolēģi, vēlreiz aicinu runāt par priekšlikumu. Priekšlikums ir aizstāt visā likumprojekta tekstā vārdu "partnerību" ar vārdu "mājsaimniecību" (attiecīgā locījumā).

J. Grasbergs (NA).
Kolēģi, es nekādā ziņā neatbalstu šo partnerības pakotni pēc būtības, jo es redzu, ka tiešām tas ir kā laulības atveidojums, un es tur saskatu arī Satversmes 110. panta apiešanu, jo mēs ar vārdu spēli, ar likumu spēli apejam 110. pantu. Tādēļ es piedāvāju, ka mēs ieviešam visu šo grozījumu pakotni un ejam mājsaimniecības ceļu. To es saku arī Zaļo un Zemnieku savienības frakcijai, ka šī ir iespēja pavērst to visu tā, kā jūs to pasniedzat *(Starpsauciens.)*, pretējā gadījumā tas ir tikai un vienīgi viendzimuma laulību virzienā.
Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu un arī visus pārējos, jo tikai tad tas iegūst jēgu.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Judina kungs, vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

A. Judins. Kolēģi, es vēlos vērst uzmanību, ka tabulā ir 4. priekšlikums, ko virza Juridiskā komisija un kur ir norādīts, ka partnerība nav pielīdzināma laulībai, un būtībā tie norādījumi, ko vairākkārt atkārtoja kolēģi, ka tā ir kaut kāda kvazi laulība, neatbilst patiesībai.
Un 4. priekšlikums tieši to apstiprina.

Atgriežoties pie paša priekšlikuma, komisija to izvērtēja un uzskata, ka termina "mājsaimniecība" lietošana šajā gadījumā nebūtu atbalstāma.
Priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. priekšlikumu!
Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 25, pret – 37, atturas – 16. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Judins. 2. – frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikums.

Priekšlikums paredz izslēgt 107.12 pantu. Komisijā mēs devām vārdu iesniedzēju pārstāvjiem, runājām par šo jautājumu, bet bija norādīts, ka būtībā šis priekšlikums nav apspriežams un nav balsojams, jo paredz atteikties no normas, ko mēs konceptuāli atbalstījām.
Ir piedāvāts jautājumu neskatīt un nevirzīt uz priekšu. Tas nav priekšlikums, kas virzīts uz likumprojekta pilnveidi, bet uz pirmajā lasījumā atbalstītā atcelšanu.
To izvērtējot, komisija šo priekšlikumu neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Uzsākam debates.

Debatēs pirmais pieteicies deputāts Edgars Tavars.

E. Tavars (AS).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Nedaudz izbrīna Juridiskās komisijas vadītāja argumenti, kas ir debatējams. Varbūt vēl varēja minēt, ka priekšlikums nav balsojams. Mums kā frakcijai vienīgā iespēja sniegt priekšlikumus šim likumprojektam bija starp lasījumiem, ņemot vērā, ka ir noteikta steidzamība un vienīgās debates, kas bija, bija tikai un vienīgi parlamentā.

Bet, kolēģi, ja mēs runājam par 2. priekšlikumu, tas paredz izslēgt (līdzīgi kā mūsu nākamie priekšlikumi) no grozījumiem Notariāta likumā katru... vienu... jauno pantu, kas paredz partnerību, jo jēdzienam "partnerība" ir nenoliedzama saistība ar tādiem jēdzieniem un institūtiem kā "laulība" un "ģimene". Mēs skaidri un gaiši saprotam, ka partnerības reģistrācija pēc savas būtības faktiski ir analoga laulības reģistrācijai.

Jā, jūs varat teikt no šīs tribīnes kaut simts reižu, ka partnerība nav laulība... mēs varam ierakstīt, ko mēs vēlamies, bet pēc savas būtības tas ir institūts, uz kā pamata tiek veidota ģimene un pēc tam attiecīgi arī bērnu adopcija. Ļoti līdzīgi, kā tas ir noticis citās Eiropas Savienības un ne tikai Eiropas Savienības valstīs. Piemēram, ja mēs ņemam par salīdzinājumu... Beļģijā 1998. gadā tika ieviests partnerības institūts un 2006. gadā jau ir atļauta bērnu adopcija, līdzīgi arī Norvēģijā, Zviedrijā, Somijā. Tas ir pirmais solis ceļā uz šo jēdzienu.

APVIENOTAIS SARAKSTS atbalsta tradicionālu ģimeni. Vienlaikus mēs ļoti labi apzināmies, ka ir problēmas, kuras ir jārisina viendzimuma pāriem, bet neieviešot jaunu institūtu, kas pēc būtības ir laulības klons. Mēs varam ierakstīt likumā simts reižu, ka tā nav laulība, bet mēs saprotam, ka tas ir analogs. Mēs varam ierakstīt, es atvainojos, moskviča tehniskajā pasē, ka tas nav žigulis, jā, tas nav žigulis, tas ir kaut kas cits. PSRS konstitūcijā bija rakstīts, ka PSRS ir tiesiska valsts, lai gan mēs zinām, ka tā nebija ne tuvu tiesiska valsts.

Tāpēc, kolēģi, APVIENOTAIS SARAKSTS ar 2. priekšlikumu aicina izslēgt no likumprojekta "Grozījumi Notariāta likumā" 107.12 pantu... sadaļu par partnerību.
Lūdzu, atbalstiet.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamā debatēs pieteikusies deputāte Ramona Petraviča.

R. Petraviča (LPV).

Kolēģi, likumprojektā ir skaidri noteikts, ka pāriem ir jābūt tuvās personiskās attiecībās. Kas tad ir šīs tuvās personiskās attiecības? Mēs šeit, Saeimā, arī sēžam diezgan tuvu cits citam. Kur nu vēl *(Starpsauciens.)*... kur nu vēl tuvākas attiecības varētu būt, piemēram, diviem senioriem

brāļiem vai divām māsām, bet kāpēc viņi nevar veidot partnerattiecības, ja jau sekss nav paredzēts? Tāpēc, ka parastu ģimeni nevar veidot pirmās pakāpes radinieki – māsas un brāļi. Un pēc šī parauga tiek veidots partnerattiecību institūts.

Kāpēc tad partnerattiecības nevar veidot jebkuri cilvēki vienalga kādā skaitā, bet tikai divi? Nesen medijos bija parādījusies ziņa par trīssavienību, kurā visi ir laimīgi, ir tuvās attiecībās, ir kopīga saimniecība. Kāpēc šie cilvēki tiek diskriminēti? Vienlaikus... tiek apgalvots, ka valsts nevar patvaļīgi noteikt, kā cilvēks dzīvo savu personisko dzīvi, bet vienlaikus to ierobežo ar pāri, kas atgādina tradicionālo laulību. Kāpēc tiek ierobežotas tiesības partnerattiecības veidot starp vairākiem partneriem? Jo tradicionālā kristīgā laulība to nepieļauj. Tātad partnerattiecību institūts ir parastās laulības surogāts, tikai domāts homoseksuāliem pāriem.

Es domāju, ka mūsu sabiedrībai nav vajadzīgs laulības surogāts. Tas degradē laulības institūtu, kas Satversmē ir noteikts kā vērtība, ko aizsargā valsts. Laulība ir jāaizsargā, nevis jārada homoseksuāliem pāriem tās līdzība, aizslēpjot to vienkārši aiz nosaukuma "Partnerattiecības". Likumprojekts atrisina problēmas cilvēkiem, kuri izvēlējušies homoseksuālu dzīvesveidu, bet tomēr ne visu cilvēku dzīvi. Un tas ir milzīgs apkaunojums aizbildināties, ka šo likumu varēs izmantot seniori – vienam nomirstot, otrs varēs gadu saņemt mirušā pensijas daļu. Cena ir izmantot homoseksuālistu pāriem domātu institūtu. Un drīz mēs varēsim redzēt divus bārdainus večus kāzu kleitās, kas ir laimīgi par šo viņiem dāvāto partnerattiecību institūtu.

Vai arī diviem pensionāriem patiks izmantot šo pašu attiecību kārtošanas veidu? Diez vai. Un kā viņi varēs skatīties acīs saviem kaimiņiem, paziņojot, ka viņi ir reģistrējuši partnerattiecības? Vai varbūt vēl uz partnerattiecību veidlapas uzspiedīs logo – varavīksnes karogu? To arī vajadzētu. Pensionāru varavīksne. ZZS, nu nevajag ar tādu demagoģiju nodarboties!

Tiek piesaukts arī Satversmes tiesas lēmums. Satversmes tiesas lēmums par tēva atvaļinājumu bērna mātes draudzenei, kura domā esam bērna tēvs, jau ir sen atrisināts. Tāpat arī slimnīcās katru var apciemot un pieņemt lēmumu par dažādām darbībām ārstēšanas procesā.
Tiek piesaukta cieņpilna attieksme pret homoseksuāliem cilvēkiem. Bet Satversmes tiesa ir pateikusi, ka pabalsti un pensijas nenodrošina cieņpilnu attieksmi pret personām ar invaliditāti un pensionāriem, ka ir jāceļ pensijas un pabalsti, lai mazinātu nabadzību... nevis jāpiespiež šiem nabaga pensionāriem kļūt par homoseksuāliem pāriem.

Ja JAUNĀ VIENOTĪBA un PROGRESĪVIE ir gatavi legalizēt geju un lesbiešu laulības, tad tā arī sakiet, bet ZZS varēs tam pievienoties vai nepievienoties un nevarēs melot, ka domājuši atbalstīt nevis geju laulības, bet rūpējušies par pensionāriem.
Es nevaru atbalstīt partnerattiecību institūtu, jo tas patiesībā ir laulības surogāts.
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Česlavs Batņa.

Č. Batņa (AS).

Augsti godātais Saeimas Prezidij! Kolēģi! Manuprāt, likumprojektā un piedāvātajā priekšlikumā saduras divas izpratnes, tai skaitā arī izpratne par to, kādas izmaiņas paredzētas normatīvajos dokumentos par partnerattiecībām nākotnē. Arī koalīcijas kolēģi – trīs puses –, un trīs pusēm ir pilnīgi savādāka izpratne. Vieni man apgalvo vienu, otri apgalvo otru, un trešie apgalvo vispatiesāko viedokli, kas, manuprāt, šeit ir arī saskatāms.

Es paskatījos vārda "izpratne" skaidrojumu. Izpratne ir cilvēka garīgās darbības specifiska forma, kurā zināšanas savijas ar emocionālo pieredzi un pārliecību. Izpratne ir saprašanas procesa galarezultāts. Un līdz ar to es nonāku pie secinājuma, ka mums ir divas pretējas saprašanas, kā mēs skatāmies uz konkrēto likumprojektu un uz konkrēto priekšlikumu.

Divas izpratnes mums ir no deputātiem, divas izpratnes mums ir, ko mēs atklāti redzam no sabiedrības, kas atbalsta vienu vai otru viedokli, un arī divas izpratnes no tiesību jomu ekspertiem. Tie tiesību jomu eksperti, kas mums ir Saeimā... koalīcijā, saka pilnīgi pretējo, ko mums saka neatkarīgi tiesību jomu eksperti ārpus Saeimas. Un tas ir paradokss.
Ja būtu iespēja šo jautājumu tagad izlemt tiesu varai, tad tas būtu viedoklis, ko respektēt, jo jau iepriekš pieminētais Satversmes tiesas spriedums tika izpildīts, tika veikti grozījumi Darba likumā, un mēs respektējām... Saeima respektēja šo tiesas spriedumu.

Līdz ar to, manuprāt un arī pēc APVIENOTĀ SARAKSTA domām, visai sabiedrībai vajadzētu izteikt viedokli par grozījumiem šajā likumā, virzot jautājumu nobalsošanai referendumā. Bet, visticamāk, valdošā koalīcija ar mūsu prezidentu priekšgalā to neatbalstīs. Iespējams, kāda sirdsapziņa pašā prezidenta pilī saklausīs, jo prezidents vēlas būt tautas prezidents, un, iespējams, tad šis likumprojekts arī ir jānodod tautai.

Manuprāt, tikai laiks un sabiedrība noteiks, kuram ir taisnība un kura izpratne ir pareizāka. Es esmu pārliecināts, ka mana izpratne ir vērsta uz atklātību un precīzāka nekā likumprojekta atbalstītāju – JAUNĀS VIENOTĪBAS, PROGRESĪVO un it sevišķi ZZS – izpratne par, piemēram, šajā priekšlikumā definētajām tuvajām attiecībām.

Es gribētu atsaukties uz mūsu lepnumu – solisti Elīnu Garanču. Viņas teiktais intervijā vasarā bija: mūsdienu demokrātija ir apdraudēta, mūsdienu demokrātijā nevienam nav tiesību brīvi izteikties, tu esi pakļauts pretējās puses cenzūrai, jo tu neesi seksuālo minoritāšu pareizajā jomā. Vissvarīgāk ir – kā tu gribi pateikt informāciju, nevis – ko tu gribi pateikt. Un tas ir virziens, kurā mums visiem ir atņemtas balsstiesības, un mēs kā kazas un aitas pa doto virzienu dodamies uz priekšu, neskatoties ne pa labi, ne pa kreisi. Man ir tiesības pastāvēt par savu viedokli.

Tas nav manis teiktais, tas ir Elīnas Garančas teiktais. Un tas ir demokrātijas pamats, ka man ir dotas tiesības izteikties. Bet ir paradokss: ka šajā jautājumā ir pareizais un nepareizais viedoklis. Piemēram, arī manis izteiktais viedoklis par mātišķo un vīrišķo mīlestību, kas ir normāls viedoklis, no pretējās puses ir... ar tādu radikālismu piesātināts, ka es esmu tumsoņa un nesaprotu, par ko es runāju. Bet tās ir manas tiesības – izteikt viedokli. Es taču neapelēju, PROGRESĪVIE... uz jūsu viedokli, uz jūsu ideoloģiju, es vienmēr jūs par to esmu atbalstījis, bet diemžēl tā nav mana ideoloģija.

Līdz ar to es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, jo, atbalstot konkrēto priekšlikumu, zūd jēga visiem grozījumiem Notariāta likumā.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Edvards Smiltēns.

E. Smiltēns (AS).

Sveicināti, cienījamie kolēģi! Ja mēs runājam par jauno partnerības institūtu, tad ir vērts nedaudz pieskarties jēdzienam "laulība". Laulība...
Vispirms vēlētos apvienot debašu laikus, Mieriņas kundze.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

E. Smiltēns. Tātad laulība Latvijas normatīvo aktu izpratnē ir reģistrēta savienība starp vīrieti un sievieti, kuru valsts juridiski aizsargā. Būtiski saprast, ka tas ir ne tikai emocionāli nozīmīgs savstarpējas mīlestības apliecinājums, bet arī civiltiesisks akts. Un, kas būtiski, – no šī civiltiesiskā akta tālāk izriet valsts aizsardzība šādai savienībai, katra laulātā pienākumu un tiesību kopums, kas noteikts arī citos normatīvajos aktos. Faktiski, noslēdzot laulību, jūs ieejat konkrētā tiesību un pienākumu sistēmā, kur jau automātiski dažādos dzīves gadījumos un situācijās ir regulēts, kas ar jums notiek, kādas ir jūsu tiesības un kādi – pienākumi. Protams, laulības rezultātā izveidojas arī ģimene.

Un skaidrs, ka laulības var būt dažādas. Ir īpaša ceremonija, ko sauc par kāzām; es domāju, katra sieviete sirds dziļumos sapņo par baltu kleitu, vīrieti, kas viņu bildina... ir saderināšanās, ir kāzas... sapņo par šo burvīgo momentu un arī turpmāk baudīt pilnu tiesību un pienākumu apjomu, ko sniedz šāda savienība. *(Starpsauciens.)* Ja ir vēlme, var to darīt arī bez ceremonijas, vienkārši sarakstoties – juridiski fiksējot šo situāciju.
Protams, ir bijusi diskusija par to, ka Latvijā netrūkst bezatbildīgu vīriešu, kas gadiem dzīvo kopā ar sievieti, šajā kopdzīvē ir bērni, bet viņiem nav dūšas šo sievieti apprecēt un noslēgt laulību. *(Starpsauciens.)* Un jautājums – vai šie grozījumi to risinās? Ja mēs lasām...

Ņenaševas kundzei (es nesarunājos ar jums) ir tiesības uz izsaucieniem zālē, bet nevis uz pastāvīgu monologu aiz muguras. *(Starpsaucieni. Daži deputāti aplaudē.)*

Tātad šobrīd, lasot it kā Tieslietu ministrijas piedāvāto, bet patiesībā Juridiskās komisijas un valdībā nekad neskatītā grozījumu projekta piedāvājumu... ir pateikts, ka tās ir divas pilngadīgas fiziskās personas. Tas nozīmē to, ka tas attiecas gan uz heteroseksuāliem pāriem, gan uz homoseksuāliem pāriem.

Problēma ir tajā, ka šodien (un es esmu pārliecināts, ka balsu, protams, pietiks un tiks pieņemti šie grozījumi) tiek radīts laulības institūtam alternatīvs formāts, kur mēs skaidri saprotam, ka, ja laulība tiek... Ja mēs varētu vizualizēt, tā ir kā māja, piepildīta ar daudz un dažādām tiesībām un pienākumiem, un pārim, ieejot laulībā, šādu pienākumu ir daudz... un pasargāti dažādās dzīves situācijās. Šis partnerības modelis heteroseksuāliem pāriem nav māja, bet kartona kaste mājas izskatā. Tukša kaste ar pāris tiesībām un pienākumiem. Tāda laulības *light* versija – laulības vieglā versija.

Tad, protams, ir jautājums: līdzšinējos gados mēs esam centušies stiprināt laulības institūtu, mudināt cilvēkus laulāties, atvieglojuši procedūru, kā to var izdarīt, centušies cilvēkus iedvesmot to darīt. Un vai šādi grozījumi to veicinās? Es domāju, ka tajā brīdī šie bezatbildīgie vīrieši, kuriem nav dūšas apprecēt sievieti, ar kuru viņi dzīvo kopā, par kuru būtu jāuzņemas arī zināma atbildība ģimenē, izvēlēsies šo *light* versiju, šo vieglo versiju – formāli reģistrēt partnerattiecības, nevis uzņemties apjomīgu pienākumu un tiesību kopumu.

Kas ir būtiski – es domāju, daudz godīgāk būtu bijis nodalīt šīs lietas, stiprināt laulības institūtu vienā pusē un atklāti un godīgi runāt par valsts aizsardzību homoseksuāliem pāriem, par viņu tiesībām un pienākumiem, par viņu mantiskajām attiecībām vai tiesībām, pie ārsta ejot, vai nelaimes gadījumos un tā tālāk. Godīga diskusija, nodalot... nesabojājot laulības institūtu.

Arī zaļzemniekiem, kas ir radikāli mainījuši... godīgi nākt un par to diskutēt, ar saviem vēlētājiem diskutēt tieši tā, kā to izdarīja igauņi. Viņi nebojāja laulības institūtu heteroseksuāliem pāriem, viņi vienkārši atvēra diskusiju par homoseksuālu cilvēku iespējām salaulāties. Sabiedrībā diskutēja, vienkārši paņēma un pieņēma. Ja tāds ir sabiedrības vairākuma viedoklis, lai tā būtu.

Šoreiz problēma ir tā, ka šo mēģina aizslēpt aiz it kā heteroseksuālu pāru aizsardzības, to mēģina ielikt ārprātīgā steidzamībā... burtiski nedēļas... divu nedēļu laikā izgrūst cauri, lai mazāks diskomforts būtu Zaļo un Zemnieku savienībai, kas azartiski šajā visā iesaistās, un, tikai pateicoties ZZS, gan šī steidzamība, gan šis viss ir iespējams. Un godīgi būtu diskusiju veikt atklāti, tieši un ar tiešu regulējumu par tiesību un pienākumu apjomu homoseksuālu pāru starpā.

Un, runājot par šo steidzamību, ir paradokss, jo steidzamība tiek rauta nost... un tiek aģitēts pret steidzamību nacionālās drošības kontekstā, piemēram, progresīvie – pret Sēlijas poligonu... bet šie jautājumi iet *(Starpsauciens.)* steidzami, neiesaistot sabiedrību lēmuma pieņemšanā. Es domāju, ka visgodīgākais šobrīd, redzot to putru, kas ir savārīta, – nodot šos grozījumus izlemšanai tautai *(Starpsauciens: "Pareizi!")*, jo 12 gadus mūsu valstī tauta nav ne par ko izteikusies referendumā jeb tautas nobalsošanā. Šis ir īstais laiks to izdarīt. Īsts vērtību jautājums. Paldies. *(Aplausi. Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Jānis Grasbergs.

J. Grasbergs (NA).

Kolēģi! Tā kā neatbalstījām iepriekšējo priekšlikumu, tad jāsaka – jāatbalsta šis, jo šis priekšlikums principā izbeigtu tālāku virzību un tālāku diskusiju un liktu atgriezties un pārdomāt šīs lietas. Tas arī bija tas, ko es teicu pie iepriekšējā priekšlikuma, – ka tā ir iespēja izvēlēties ceļus, uz kuru pusi iesim, un skaidrs, ka ejam šajā viendzimuma... ceļā.

Un tad ir tāds jautājums, ar ko es vēršos pie maniem bijušajiem kolēģiem Valmieras novadā – Harija Rokpeļņa un Jura Jakovina. Man patīk, kā jūs parasti sakāt... kad uz kādu jautājumu nevarēja rast atbildi, tad jūs parasti teicāt: "DKI." (Tulkojums – darīsim kā Igaunijā.) Šis ir jautājums, kur es aicinu jūs nedarīt kā Igaunijā, bet atbalstīt šo priekšlikumu un izbeigt partnerības tālāku virzīšanu.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.
Lūdzu, Judina kungs, vai jums komisijas vārdā vēl ir kas piebilstams?

A. Judins. Jā, es vēlos atgādināt, ka mēs runājam par 107.12 pantu, kas paredz, ka zvērināts notārs var taisīt notariālo aktu par partnerību, un priekšlikuma būtība – izslēgt šo normu. Komisija izskatīja un neatbalstīja šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. priekšlikumu!
Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 34, pret – 52, atturas – 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Judins. Nākamais – 3. – deputāta Grasberga priekšlikums. Piedāvā izslēgt likumprojekta 107.12 pantā vārdu "tuvas". Mēs uzklausījām viedokļus, un tika norādīts, ka šim vārdam ir liela nozīme, jo, ja mēs runājam tikai par personiskām attiecībām, tad, kā norādīja Juridiskais birojs, būs pamats reģistrēt pat... viņi lietoja tādu vārdu kā "bosings", jo tās arī ir attiecības. Un tas bija piemērs. Bet... tieši izskanēja viedokļi.
Komisija šo priekšlikumu neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Debates uzsāksim pēc pārtraukuma.
Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus! *(Starpsauciens.)*

Vārds Saeimas sekretāra biedram Jānim Grasbergam reģistrācijas rezultātu nolasīšanai.

J. Grasbergs (Saeimas sekretāra biedrs).
Kolēģi! Ir reģistrējušies 96 deputāti, nav reģistrējušies 4: Raivis Dzintars, Andrejs Judins, Andris Kulbergs un Nataļja Marčenko-Jodko.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Kolēģi, pārtraukums līdz pulksten 13.30.

*(Pārtraukums.)*

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētāja
Daiga Mieriņa.

Sēdes vadītāja. Lūdzu, ieņemiet vietas Saeimas Sēžu zālē!
Kolēģi, turpinām Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.
Saeimas Prezidijs ir saņēmis izmaiņas darba kārtībā... Nevaram? Labi, man saka, ka nevar.
Tātad mēs esam palikuši pie likumprojekta "Grozījumi Notariāta likumā". 3. priekšlikums.

Uzsākam debates.
Pirmajam vārds debatēs deputātam Jānim Grasbergam.

J. Grasbergs (NA).

Jā, kolēģi, šis priekšlikums ir par vārdu "tuvas". Protams, šajā brīdī, ja mēs neesam atbalstījuši kopējo ideju par mājsaimniecībām, tad tam varbūt nav tik liela nozīme, bet tāpat ir, jo šo grozījumu pakotnē viss balstīts uz to, ka ir Satversmes tiesas spriedums. Un, tā kā ir izteikumi par to, ka nav šīs lietas sakārtotas, – tajā traktējumā, kas tur rakstīts, nebija vārda "tuvas", tur bija vienkārši rakstīts, ka var veidot attiecības. Un tad man ir jautājums – kādēļ jūs gribat veicināt šo intimitāti ar vārdu "tuvas"?

Un tas ir galvenais jautājums, kuru es uzdodu, bet es vēlreiz atkārtoju: ja mēs neejam šajā pakotnē ceļu par mājsaimniecībām, tad šim balsojumam ir tikai simboliska nozīme, vai jūs šo intimitāti palielināt vai samazināt.
Tāpēc es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu un izslēgt vārdu "tuvas".
Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Aleksandrs Kiršteins.

A. Kiršteins (NA).

Cienījamā priekšsēdētāja! Godājamie deputāti! Šeit, zinot, ka šī likumprojekta lielākie atbalstītāji šādā redakcijā ir viendzimuma pāri, vārds "tuvība" var likties arī dažiem tāds diezgan divdomīgs. Un kāpēc? Nu, man būtu tāds jautājums, cienījamā priekšsēdētāja, godājamie deputāti, – vai starp 10. maija valdības ministriem valda liela tuvība? Kā jūs domājat? *(Starpsaucieni.)* Un, ja valda šī tuvība, kā tā tiek mērīta – milimetros, centimetros vai kaut kā savādāk? Neizskatās, ka tā tuvība būtu ļoti liela.

Un tad uzreiz ir otra problēma, ja šī valdība, 10. maija valdība, krīt un kādi ministri nonāk grūtā situācijā – nevar samaksāt, teiksim, komunālos maksājumus vai vēl kaut ko, jo ienākumu nav –, vai tad viņi nevar noslēgt partnerību? Viņi nevar, jo starp viņiem nav tuvības. Tātad viņi tiek diskriminēti.

Bet, ja nopietni, – kas ir tuvība? Kur tas ir formulēts? Kā tā tiek izmērīta? Vai bailes no vientulības, kas kādreiz liek cilvēkiem dzīvot kopā, ir tuvība vai nav? Ja mēs, teiksim, vārdu "tuvība" aizvietojam ar vārdu... ka viņu attiecības ir neitrālas, vai viņi tādā gadījumā nevar noslēgt šo partnerības līgumu? Nepietiek ar neitrālām attiecībām? Vai divi kaimiņi vecumdienās nevar dzīvot vienā mājsaimniecībā, būdami neitrālās attiecībās bez sevišķas tuvības, bet viņus vieno bailes no vientulības? Vai divi vientuļi klasesbiedri bez tuvības nevar noslēgt partnerību, lai atvieglotu dzīvi? Vai divi invalīdi, kas izpalīdz viens otram gan materiāli, gan fiziski... varbūt cilvēki ar kustību traucējumiem, kas palīdz viens otram, – vai viņiem tiešām ir jābūt tuviem? Viņi nevar noslēgt pēc šī likuma... tātad viņi nevar noslēgt šo partnerības līgumu? Es domāju, ka tas nav cilvēciski, nav pareizi un, kā jau es teicu, izskatās diezgan divdomīgi, it kā speciāli būtu radīts tikai vienas grupas cilvēkiem.
Aicinu tomēr atbalstīt šo priekšlikumu un svītrot vārdu "tuvas".
Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

A. Judins. Kolēģi, atgādinu, ka 3. priekšlikumu komisija neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. priekšlikumu!
Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 21, pret – 36, atturas – 13. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Judins. 4. – Juridiskās komisijas priekšlikums. Veidots, ņemot vērā 13. priekšlikumu, ko iesniedza deputāts Grasbergs, un paredz nostiprināt likumā, ka partnerība nav pielīdzināma laulībai.
Mēs diskutējām par to, kurā vietā to var rakstīt, jo 13. priekšlikumā bija paredzēts veidot speciālu pantu, un, ņemot vērā ekspertu viedokļus, tika piedāvāts cits risinājums, papildinot 107.12 pantu ar teikumu šādā redakcijā: "Partnerība nav pielīdzināma laulībai."
Komisijas vārdā aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.
Debatēs pieteicies deputāts Edmunds Jurēvics.

E. Jurēvics (JV).

Cienījamie kolēģi! Es motivēšu, kādēļ es atbalstu šo Juridiskās komisijas izstrādāto priekšlikumu, jo tas arī skaidri un gaiši uzliks uz papīra to, ka šī partnerība nav un nebūs pielīdzināma laulībai. Vēl viena lieta, ko es gribu pateikt no šīs tribīnes. Ar šo likumprojektu pakotni mēs izpildīsim tiešām pašas... praktiskās un humānās lietas, kas ir nepieciešamas, bet laulība (kas ir nostiprināta mūsu Satversmē) – ka tā ir starp vīrieti un sievieti – tāda arī ir, būs un paliks.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Jānis Grasbergs.

J. Grasbergs (NA).

Jā, šis priekšlikums, ka partnerība nav pielīdzināma laulībai, bija domāts tajā pakotnē, kuru es iesniedzu, Nacionālās apvienības frakcijas vārdā parakstot. Tas tur iederējās tajā brīdī, kad tas

viss gāja kopā, kā mēs to definējām, bet šeit tā ir vienkārši tāda klišeja, kuru mēs vai jūs gribat ielikt iekšā šajā pantā, bet tam vairs nav tā seguma, jo tie ir tikai tukši vārdi. Bet viss pārējais liecinās par to, ka tā tomēr ir laulība vai līdzība laulībai jeb Satversmes 110. panta apiešana. Tāpēc es aicinu šo priekšlikumu neatbalstīt – neatbalstīt šo ierakstīšanu –, kas tikai palīdzēs cilvēkiem miglu iepūst acīs, nevis saukt lietas īstajos vārdos.
Paldies jums.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Edvards Smiltēns.

E. Smiltēns (AS).
Cienījamie kolēģi! Tieši šis priekšlikums, ka partnerība nav pielīdzināma laulībai, vēlreiz apstiprina to, par ko es runāju iepriekš debatēs, proti, ka tiek veidots vēl viens paralēls institūts, kas *(Starpsauciens.)*... Ko lūdzu? Es nedrīkstu sarunāties ar zāli, Jurēvica kungs!

Tātad tas vēlreiz apliecina to, ka tiek veidots otrs – paralēls – institūts, kas tiesību un pienākumu apjomā radikāli atšķiras no laulības institūta, un, par spīti tam, ka, visticamāk, attiecībās starp vīrieti un sievieti sieviete gribētu baudīt drošības un pārliecības sajūtu, tiek radīta šāda kartona kaste kā piedāvājums formāli reģistrēt attiecības.

Visbeidzot, ja šis priekšlikums nosaka to, ka partnerība nav pielīdzināma laulībai, tad varētu teikt, ka šī partnerība ir pielīdzināma progresīvo zemnieku vienotības savienībai, jo tieši tikai un vienīgi 10. maija vienošanās rezultātā starp šīm politiskajām partijām – šī darījuma rezultātā – ir iespējama vairākuma atbalstīta pozīcija gan Stambulas konvencijas kontekstā, gan – lai atbalstītu konkrēto priekšlikumu, citus priekšlikumus un kopumā šos grozījums.
Tāpēc, protams, pāris nedēļas neērtību Zaļo un Zemnieku savienībai... Bet es apsveicu jūs ar šādu izcilu partnerību.
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Vilis Krištopans.

V. Krištopans (LPV).

Priekšsēdētājas kundze, deputāti! Tiešām izcila vieta Notariāta likumā šim formulējumam. Uz trešo lasījumu, visticamāk, mēs varētu... ā, tas ir steidzami! Tad nepaspēsim, žēl. Mēs labprāt iesniegtu vēl priekšlikumu, ka šīs partnerattiecības nevar aizvietot arī saderināšanās institūtu, ka nekādā gadījumā nedrīkst liet benzīnu automobiļos, kas paredzēti braukšanai ar dīzeļdegvielu, tāpat arī varētu vēl ielikt, ka elektromobiļiem nav paredzētas benzīna tvertnes.
Paldies. *(Starpsauciens.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Edgars Tavars.

E. Tavars (AS).

Godātie kolēģi, kāpēc jēdziens "laulība" un jēdziens "partnerība" faktiski ir viens un tas pats? Pirmkārt, gan laulības noslēgšana, gan partnerības reģistrācija pie zvērināta notāra ir ar mērķi nodibināt ģimeni. Ar likumprojektu "Grozījumi Notariāta likumā" tā virzītāji – JAUNĀ VIENOTĪBA, PROGRESĪVIE un Zaļo un Zemnieku savienība – necenšas noslēpt faktiski to, ka šīs partnerības institūta pamatmērķis ir atļaut viena dzimuma locekļiem vieglāk nodibināt ģimeni, tādējādi akceptējot arī šo netradicionālo ģimeni.

Otrkārt, konkrētie grozījumi Notariāta likumā... To virzītāji – JAUNĀ VIENOTĪBA, PROGRESĪVIE un Zaļo un Zemnieku savienība – labi apzinās, ka tiešā veidā, grozot Latvijas Republikas Satversmi un Civillikumu, tas varētu arī neizdoties, tāpēc tiek meklēti dažādi viltīgi gājieni, radot jaunu institūtu un pasakot, ka šis institūts nav tas institūts. Gluži kā es pirmajā uzstāšanās reizē minēju – nu, mēs zinām, ka moskvičs nav žigulis, lai gan mēs saprotam, ka tie abi ir transportlīdzekļi. Es atvainojos, ābols nav bumbieris, lai gan mēs ļoti labi apzināmies, ka tie ir augļi, melone un banāni – gluži tāpat. Mēs tādus piemērus varētu minēt citu pēc cita. Šajā gadījumā arī pie zvērināta notāra sastādīts notariālais akts vienā gadījumā un otrā gadījumā nodibina ģimeni. Bet mēs pasakām: nē, šis nav tas! Mēs saprotam, ka tas...

Es biju liecinieks, kā Juridiskajā komisijā tapa šis priekšlikums, daļēji izraujot no konteksta Nacionālās apvienības kolēģu... kontekstā skatīto šo priekšlikumu par jēdzienu "vienota mājsaimniecība"... to uztvēra, lai varētu *(Nav saklausāms.)*... Nu, te ir tas, ko mēs minējām, koalīcija! Opozīcija norāda, konservatīvi domājoša sabiedrības daļa norāda uz to, ka šis faktiski ir pielīdzināms laulībai, jūs teiksiet: nē, mēs pat likumā ierakstījām, ka partnerība nav laulība, lai gan mērķis kā vienai, tā otrai ir viens un tas pats, procesa principi ir praktiski vieni un tie paši. Jā, partnerības institūts vēl nav aizpildīts ar visām tiesībām un pienākumiem, kā tas ir ģimenē, jo tas ir sarežģītāk, tas ir ar laiku...

Es vēršu uzmanību uz vēl vienu faktu, uz ko es vērsu uzmanību arī Juridiskajā komisijā. Es ļoti labi atceros: 31. oktobra rīts, "Rīta Panorāma", tieslietu ministre Lībiņas-Egneres kundze – šis vēl nav viss, šis ir tikai minimumu minimums, kas ir pieņemts. Minimumu minimums! *(Starpsauciens: "Tieši tā!")* Jaunās VIENOTĪBAS virzītā un apstiprinātā tieslietu ministre skaidri un gaiši pateica, nepasakot, kas tad ir optimālais šo tiesību apmērs vai maksimāli vēlamais.

Mēs, kolēģi, ļoti labi saprotam un nemānām sevi. Es aicinu arī kolēģus neatbalstīt šo konkrēto priekšlikumu, saprotot, ka tā ir vienkārši acu aizmālēšana cilvēkiem.
Paldies.
Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Gunārs Kūtris.

G. Kūtris (ZZS).

Godātie kolēģi, protams, mēs varam par šo tēmu runāt gari un plaši un varam atbildēt uz daudzajiem jautājumiem, kas izskanējuši no tribīnes saistībā ar 4. priekšlikumu, bet man liekas dīvaini teikt... Ja viens cilvēks saka to, ka ābols nav bumbieris, tad visi saprot, ka ābols nav bumbieris, bet, ja cilvēkam tas nepielec un viņš saka: bumbieris ir arī ābols, es uzskatu, ka tas ir arī ābols, tad jūs man pretējo viedokli neuzspiedīsiet. Nu, neuzspiedīsim pretēju viedokli! Ja cilvēkam ir mantra, ja cilvēkam ir iestājusies mantra un pārliecība, ka jēdziens nozīmē kaut ko... to, ko viņš saprot, mēs nepārliecināsim cilvēku savādāk.

Vienīgais jautājums, kas ir, – cilvēki, kas visu laiku no tribīnes saka to, ka mums nevajag viendzimuma laulību, ka mums vajag tikai kaut ko citu atrast, lai tās faktiskās ģimenes, kas pastāv... ka tās vajadzētu kaut kā reģistrēt, bet neko citu nepiedāvā... mājsaimniecību piedāvā, kas šobrīd ir tāpat iespējama... viņi vienkārši mēģina to argumentēt ar to, ka, ziniet, viss, ko jūs piedāvāsiet, – tā būs laulība. Un tad, kad mēs sakām, ka šī laulība... ne šī laulība, bet šīs partnerattiecības... es atvainojos *(Starpsaucieni. Ūjināšana. Aplausi.)*... pārteicos... un tad, kad mēs piedāvājam... tad, kad mēs sakām, ka aiz šī jēdziena... šis jēdziens aizsargā pēc būtības faktiski pastāvošas ģimenes, tikai valstij vajag nofiksēt, kuras tās ir, un mēs piedāvājam minimālo ģimenes aizsardzības līmeni. Kāpēc minimālo? Tāpēc, ka maksimāli var ļoti daudz ko ģimenēm

palīdzēt, un viens no variantiem – jebkurai ģimenei varētu valsts paredzēt katru mēnesi izmaksāt pabalstus, normālus, lielus pabalstus. Tā būtu maksimālāka palīdzība nekā minimālā.

Bet, runājot par 4. priekšlikumu, man gribētos, cienījamie kolēģi, vērst uzmanību, ka mums tomēr šeit valda divkosība. Mums viens biedrs... Konkrēti izlasiet likumprojekta 14. priekšlikumu... piedāvāja komisijai un jums visiem 14. priekšlikumā... šajā likumprojektā... tieši to pašu normu, kas ir 4. priekšlikumā, tieši to pašu, aizstāvēja, ka tādu vajag. Juridiskā komisija nobalsoja un teica: labi, Grasberga kungs, mēs atbalstām jūsu priekšlikumu, vienkārši juridiski ieliksim tajā normā, kur tas piederas, kur ir formulējums, kas tas par notariālo aktu ir. Nē, ziniet, tagad man tas nepatīk, tāpēc ka man citā normā tas vairāk patīk.

Nu tad, cilvēki mīļie, mēs runājam par saturu vai tikai par savu priekšlikumu aizstāvēšanu, lai būtu, par ko runāt? Es aicinātu balsot par saturu. Un šajā gadījumā uzsvērt... arī tiem, kas nesaprot, ka šī partnerattiecību reģistrēšana nav pielīdzināma laulībai, šeit nepastāv laulāto mantiskās attiecības ar mantošanas tiesībām, šeit nepastāv vecāku vara pār bērniem, tēva un mātes vara pār bērniem.

Ja jūs sakāt, ka šeit var būt adopcija, atvainojiet, mēs Juridiskajā komisijā noskaidrojām – adoptēt cilvēku var arī viens bērns... es atvainojos, viens vecāks. Ja viens cilvēks var adoptēt bērnu, tad kā jūs domājat – tie divi cilvēki, kas saiet kopā... un viens ir adoptējis, viņš vairs neskaitās, ka ir adoptējis? Juridiski šobrīd to Civillikums pieļauj.
Tāpēc, lūdzu, kolēģi, runāsim par būtību un nemālēsim acis ciet!
Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Ainārs Šlesers.

A. Šlesers (LPV).

Godājamā Saeimas priekšsēdētāja! Godājamie kolēģi! Gunārs Kūtris tikko stāstīja to visu juridisko konstrukciju. Bet, Gunār, mēs ar tevi bijām raidījumā "Kas notiek Latvijā?" pie Dombura, un tur skaidri tiešraidē tika pateikts: šī ir sākotnējā pakete, tā nav gala versija, gala versija ir viendzimuma nevis partnerattiecības, bet laulība, ģimene ar visām no tā izrietošajām sekām. To kolēģi pateica tiešraidē.

Šajā gadījumā, ko jūs te stāstāt, ka tas ir... mēs pieņemam, un viss. Nu nav nekāds viss! Vēl trīs gadi ir priekšā. Ja jūs, ZZS, gribat sēdēt valdībā un strādāt, lai jūs neizmet tā, kā izmeta APVIENOTO SARAKSTU un Nacionālo apvienību, jūs pildīsiet visu, ko jums Jaunā VIENOTĪBA liks darīt. Par to jau ir tas stāsts. Kauns, kauns, zaļzemnieki, nu, beidziet jūs vienreiz, kā saka, stāstus stāstīt...

Sēdes vadītāja. Šlesera kungs, lūdzu, par priekšlikumu!

A. Šlesers.... sabiedrībai, kādi jums ir labi nodomi!
Tā ka es šodien aicinu... šodien es aicinu vienkārši virzīties uz priekšu. Jūs dariet savu netīro darbu, vienkārši balsojiet tā, kā jūs esat apsolījuši, un ejam uz procesu, kur jānodod šis jautājums tautai.
Man ir gandarījums, ka šodien tiks savākti vismaz 34 paraksti. Mēs nodosim šo priekšlikumu prezidentam un lūgsim neizsludināt konkrēto priekšlikumu paketi ar visiem šiem grozījumiem.

Tiks vākti 155 tūkstoši parakstu... ja tiks savākti, notiks nobalsošana. Ir jāpalaiž šis process, lai tauta pieliek punktu tam visam, jo šajā zālē notiek tāda apčakarēšana.

Vieni stāsta tā: tā ir sākotnējā pakete, šī nav gala versija. Tā ka, PROGRESĪVIE, ja es maldos, pasakiet, ka tā ir gala versija. To, ko jūs publiski esat teikuši, ka ir kopā kaut kādi 70 likumi, kas vēl jāgroza, ka šie tikai, kā saka, ir pirmie soļi.

Tā ka es aicinu: šajā gadījumā virzāmies... balsojam, beidzam debates un galarezultātā ātrāk dodam iespēju tautai vākt parakstus un balsot.
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Edvards Smiltēns.

E. Smiltēns (AS).

Atbildot Kūtra kungam, es gribu uzsvērt, ka neviens šeit neko nav sajaucis. Partnerattiecības nav laulība, to mēs ļoti labi saprotam. Tas ir paralēls institūts ar minimālu tiesību un pienākumu apjomu. Āboli nav bumbieri, to mēs arī ļoti labi saprotam, moskvičs nav žigulis, to mēs saprotam, bet tas, ko nesaprot viena frakcija šajā zālē, ka ZZS – tā ir viena liela afēra un krāpšana, tāpēc ka *(Starpsauciens.)*... jūs teicāt, ka jūs... ka būs āboli, bet, izrādās, ir bumbieri. Tas ir vēl trakāk nekā tas, ka "PROGRESĪVIE" un Jaunā VIENOTĪBA pirms vēlēšanām zvērēja nekad neveidot koalīciju ar Lembergu vai ar viņu saistītiem cilvēkiem. *(Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītāja. Smiltēna kungs, lūdzu, par priekšlikumu!

E. Smiltēns. Jūs vienkārši ieguvāt Saeimas deputāta mandātu tāpēc, ka jūs solījāt nekad nebalsot par šo likumu.
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Jānis Grasbergs otro reizi.

J. Grasbergs (NA).

Kolēģi – īpaši Kūtra kungam –, paskaidrošu vēlreiz. Es iesniedzu 12 priekšlikumu pakotni, kuri cits citu papildina un principā paver ceļu no partnerības uz mājsaimniecībām.
Par 14. priekšlikumu. Kontekstā, ka šis priekšlikums ir kopā ar pārējiem, tam ir jēga un nozīme, jo nākotnes formā... tas arī nosaka to, ka partnerība nekādā gadījumā nebūs pielīdzināma laulībai. Lai neiedomātos tālāk to grozīt. Šajā brīdī, ja mēs noraidām pārējos 11 vai 10 (redzēsim, kā tālāk ies), tad priekšlikumam ir tikai deklaratīva forma, un tas arī viss. Un, šādu deklaratīvu formu ieliekot iekšā, tai ir tikai miglas nozīme, tas arī viss. Tas ir tas, ko es gribēju pateikt... atkārtot. Un vienīgais, kas šeit ir piekrāpts un kur ir šī divkosīgā spēle, ir tieši no jums, no ZZS frakcijas, kas pirms vēlēšanām... Ir daudzi video ierakstīti, vēl kādas lietas, kur jūs teicāt – nē, mēs šo neatbalstīsim, mēs to nedarīsim! Bet tagad jūs vienkārši to darāt, un tāpēc tas vienīgais, kas šeit ir piekrāpts, ir jūsu vēlētājs.
Paldies jums. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

A. Judins. Kolēģi! Lai visiem būtu pareizs priekšstats, es lūdzu vērst uzmanību. Kā es jau teicu, šis priekšlikums burts burtā atbilst tam, ko iesniedza mums Grasberga kungs, –
14. priekšlikumam. Un tas, ko mēs tikko dzirdējām, ka tas bija saistīts ar mājsaimniecību un tā tālāk... un no konteksta izrauts... Es lūdzu ņemt vērā, ka Grasberga kungs iesniedza divus

priekšlikumus (jums ir tabulas) – 13. un 14. priekšlikumu –, un tur starpība ir tieši vārds "mājsaimniecība" un "partnerība".
Kolēģi, komisijas vārdā aicinu atbalstīt priekšlikumu, ko izveidoja komisija.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 4. priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 53, pret – 17, atturas – 1. Priekšlikums atbalstīts.

A. Judins. 5. – frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikums. Paredz izslēgt 107.13 pantu. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Uzsākam debates.
Debatēs pirmais pieteicies deputāts Edgars Tavars.

E. Tavars (AS).

Cienījamie kolēģi! Partnerattiecību reģistrācija, šī reģistrācijas procedūra, arī tiek virzīta. Tā acīmredzami nav pārdomāta. Iespējams, tā ir arī apzināti vienkāršota. Tā ka, minimums, ir vajadzīgi nopietni uzlabojumi, ja vispār kāds iet arī juridiski šajā aspektā, neatkarīgi no tā, vai jūs konceptuāli to atbalstāt vai neatbalstāt, jo, kaut vai salīdzinot ar... no Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likuma 19. un 20. panta, kur izriet precīza, definēta laulības reģistrācijas procedūra ar vairākiem piemēriem, piemēram, 19. pants nosaka, kādā kārtībā reģistrējama laulība – kur reģistrē, kā reģistrē, kāda likuma norādītajā kārtībā, kādi var būt šķēršļi.
Līdzīgi ir arī par dzimtsarakstu nodaļas amatpersonām – kad viņi var reģistrēt laulību citā piemērotā vietā. Dzimtsarakstu iestāde nodrošina arī svinīgu laulības reģistrācijas procedūru un tamlīdzīgi.

Ja mēs analizējam to, no likumprojekta teksta neizriet nekādi papildu skaidrojumi, tai skaitā, kas attiecas vai neattiecas arī uz ieslodzījuma vietām, respektīvi, analizējot kopsakarā šo konkrēto priekšlikumu.
Tāpēc mēs arī nonācām pie secinājuma – šo pantu, gluži tāpat kā iepriekšējo pantu, izslēgt no likumprojekta.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Česlavs Batņa.

Č. Batņa (AS).

Augsti godājamais Saeimas Prezidij! Kolēģi! Klausoties visās, visās diskusijās un visās debatēs par šo, man ir divi retoriski jautājumi, ko es jums uzdošu.
Pirmais jautājums – kāpēc mēs baidāmies no šī jautājuma virzīšanas parastajā kārtībā trīs lasījumos ar mēnesi priekšlikumiem, lai iesaistītos sabiedrība? Un vai... kāpēc mēs baidāmies vienkārši pieņemt lēmumu – izsludināt referendumu par šo jautājumu ar Saeimas lēmumu?

Sēdes vadītāja. Batņas kungs, mēs šobrīd diskutējam par priekšlikumu.

Č. Batņa. Jā, neizraujiet, lūdzu, no konteksta, es virzos uz to.
Un trešais, ko es gribēju... Nevajag mani pārtraukt! Un trešais, ko es runāju, – vai tiešām *(Zālē troksnis. Starpsaucieni.)*... es arī cienu Mieriņas kundzi, bet, lai es nonāktu līdz priekšlikumam...
Un trešais jautājums: kāpēc mēs degradējam to, ka ģimene... ģimenes jēdzienu kā tādu, kāpēc

mēs pieļaujam varbūtību, ka divi partneri var dzīvot kopā un nebūt laulībā? Tātad mēs degradējam ģimenes jēdzienu...

Sēdes vadītāja. Batņas kungs, vēlreiz atgādinu, ka mēs debatējam par reģistrāciju procedūru.

Č. Batņa. Jūs izlasījāt to punktu, par ko mēs iestājamies... par izlemšanu. Un tur, 1. punktā, ir rakstīts – "nav laulībā".
Līdz ar to man jums ir retorisks jautājums. Jūs gribat degradēt Latvijā ģimenes jēdzienu? Ja jūs to gribat, aiziet, uz priekšu, balsojiet! *Zemnieki* malači! Perfekti!
Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

A. Judins. Kolēģi, priekšlikums komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 5. priekšlikumu!
Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 33, pret – 51, atturas – 2. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Judins. 6. – deputāta Grasberga priekšlikums. Piedāvā grozīt 107.13 pantu, kas paredz priekšnosacījumus partnerības reģistrācijai. Atbilstoši priekšlikumam paredzēts, ka Grasberga kungs piedāvā ļaut reģistrēt partnerību radiniekiem taisnā līnijā – brāļiem, māsām, pusbrāļiem un pusmāsām. Mēs izskatījām šo priekšlikumu, un komisijā bija uzsvērts, norādīts – eksperti norādīja –, ka tuvu radinieku aizsardzība jau tagad ir nodrošināta un, ja cilvēkiem ir radniecība, nav nepieciešamības paredzēt šeit partnerības reģistrāciju. Ņemot vērā šo apstākli, šis priekšlikums... ilgi bija diskutēts, bet vairākums nolēma to atbalstīt. Juridiskā komisija to atbalstīja. *(Starpsaucieni: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Paldies.
Lūdzu zvanu! Balsosim par 6. priekšlikumu!
Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 23, pret – 35, atturas – 18. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Judins. 7. – frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikums. Paredz izslēgt 107.14 pantu. Komisijā netika atbalstīts.
Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.
Debatēs pieteicies deputāts Edgars Tavars.

E. Tavars (AS).

Ko tad paredz 107.14 pants? Skaidri norāda, ka notariālajā aktā par partnerību norāda attiecīgās lietas – personas apliecinājumu par savu gribu reģistrēt partnerību, rūpēties par kopīgu saimniecību, gādāt un atbalstīt vienam otru.

Attiecīgi mēs nonākam pie secinājuma, ka arī šis pants, loģiski, ir izslēdzams un nav pilnīgs, jo, raugoties kontekstā arī ar mūsu iepriekš iesniegtajiem priekšlikumiem (kuri citstarp paredzēja, ka notariālajā aktā par partnerību pirmām kārtām norāda personu apliecinājumu par savu gribu reģistrēt šo partnerību, rūpēties par kopīgu saimniecību, gādāt un atbalstīt vienam otru), ir absolūti skaidrs, ka šāds "formatējums", salīdzinot jau ar citiem, esošiem institūtiem, ir pilnīgi nepieņemams, jo iztrūkst absolūti skaidra skaidrojuma, kā zvērināts notārs šajā gadījumā... vai kā viņam tiks pierādīta šo personu griba reģistrēt partnerību, rūpēties un gādāt par kopīgu saimniecību un atbalstīt vienam otru.

Priekšlikums ir absolūti izplūdis, un, kā minimums, nepieciešams paredzēt vēl vairākus kritērijus, lai zvērināts notārs varētu izlemt jautājumu par šo partnerattiecību reģistrāciju. Un vēlreiz ir jāskaidro, ka šis likumprojekts un tā normas... un dažādi formulējumi zvērinātam notāram ir obligāti jāvērtē, kad viņš lemj par partnerattiecību reģistrāciju. Vienlaikus mums absolūti nav saprotams, kā zvērināts notārs šo izvērtējumu var veikt.
Tāpēc priekšlikums ir konkrēto pantu no likumprojekta izslēgt.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Debates slēdzu.

A. Judins. 7. priekšlikumu komisija neatbalstīja.
Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 7. priekšlikumu!
Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 34, pret – 51, atturas – 2. Priekšlikums noraidīts.

A. Judins. Nākamais – 8. – deputāta Grasberga priekšlikums. Paredz, ka, reģistrējot partnerību, jāpievieno personu apliecinoša dokumenta kopija. Diskutējot par šo priekšlikumu, arī Grasberga kungam tika uzdots jautājums, kā viņš to saskata, ko tas nozīmē, vai tā būs tāda kā daļa no notariālā akta... vai ir tāda nepieciešamība? Diemžēl komisijā mēs nesaņēmām skaidras atbildes. Savukārt notariāta pārstāvji norādīja, ka viņi vienmēr pārbauda informāciju, dokumentus un citādi nevar būt, bet tas nenozīmē, ka vajadzētu iesniegt kopiju un to vajadzētu pievienot. Tātad visus šos jautājumus pārbauda un fiksē.
Ņemot vērā šos apstākļus, Juridiskā komisija 8. priekšlikumu neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.
Debatēs pieteicies deputāts Jānis Dombrava.

J. Dombrava (NA).

Šis priekšlikums... šis punkts īstenībā ļoti labi parāda to, kādu brāķi steidzamībā var virzīt uz priekšu. Tātad – kas ir pateikts šajā punktā? Ka divi pilngadīgi cilvēki savstarpēji var reģistrēt partnerību, reģistrē vārdu, uzvārdu, personas kodu. Viss skaidrs – divi Latvijas pilsoņi reģistrējas ar visu personas kodu, viņus ir viegli identificēt, problēmas nav. Bet tur ir pateikts: ja personai nav personas koda, tad tiek reģistrēts vārds, uzvārds un dzimšanas datums, un viss. Tas attieksies uz ārvalstu pilsoņiem, kuri reģistrēs šeit savas partnerības, iespējams, ar Latvijas pilsoņiem, Latvijas nepilsoņiem vai ar citiem ārvalstniekiem. Mēs atkal iegūsim datubāzē interesantus ierakstus, kad kaut kāda persona, nezinu... Muhameds Arafats ir reģistrējis ar kādu citu personu partnerību, un pēc tam varēs zīlēt kafijas biezumos, kas tā par personu tāda ir.

Šai priekšlikumā bija piedāvāts noteikt, ka gadījumā, ja tiek reģistrēta persona, kurai nav Latvijā izsniegta personas koda... ārvalstnieks tātad... ka šai gadījumā tai būtu jāiesniedz personu apliecinoša dokumenta kopija, kas tiek piefiksēta un arī pēc tam saglabāta datubāzēs. Bet es tā saprotu, ka komisija visu tik steidzami, steidzami ir dzinusi cauri, ka šo priekšlikumu ir noraidījusi. Nu tad ar to es jūs visus apsveicu, ka, ja arī šodien Saeima noraida, tad mums būs ārvalstnieki, kuri būs reģistrējuši partnerību, kur nebūs iespējas pēc kāda laika skaidri identificēt, kas šīs par personām tādas ir.
Es, protams, aicinu balsot "par" šo priekšlikumu, bet es saprotu, ka viss jau ir izlemts.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

A. Judins. Vēlos vēlreiz atkārtot, ka informāciju pārbauda, fiksē, bet mūsu institūcijas neveic tādu papīra dokumentu vai elektronisko dokumentu kolekcionēšanu. Uz to mums norādīja notariāta pārstāvji. Līdz ar to priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 8. priekšlikumu!
Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 33, pret – 34, atturas – 17. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Judins. 9. – arī Grasberga kunga priekšlikums. Izslēgt 107.14 panta 2. punktā vārdus "(ja tāda nav, – dzimšanas gadu, dienu, mēnesi)". Proti, ja nav personas koda, tad ir jānorāda šī informācija. Notariāta pārstāvis ir norādījis, ka ir vispārīga klauzula, ka vispārīgā kārtībā to tā arī dara, līdz ar to nav vajadzības konkrētajā gadījumā to vēlreiz atkārtot. Ņemot vērā šo apstākli, priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.
Debatēs pieteicies deputāts Jānis Grasbergs.

J. Grasbergs (NA).

Jā, kolēģi, to jēgu un nozīmi šim priekšlikumam, kā es to saskatīju, sapratu... ka tā prakse ir automātiski pierakstīt klāt šo par... ja nav personas koda, tad norāda dzimšanas gadu, dienu. Un arī komisijā, mums par to diskutējot, bija runa, ka labāk būtu, ka tur parādītos dzimšanas gads, diena un mēnesis, lai pēc tam vieglāk identificēt šo personu.

Bet, skatoties šo jautājumu no otras puses, teiksim, ienākot valstī, šeit, citas valsts pārstāvim, kuram nav personas koda, viņš to iegūst imigrācijas dienestā. Lietu kārtība ir tāda, ka vispirms iegūst personas kodu un tad iet slēgt partnerības aktu pie notāra, lai nebūtu tā, ka šī partnerība ir jau noslēgta un tad rodas imigrācijas dienestā kādas problēmas, un tad ir jāatsauc, bet tad uz ģimeņu apvienošanas rēķina atkal sākas kādas tiesāšanās vai vēl kādas lietas.
Tāpēc arī es biju iesniedzis šo priekšlikumu, kas pēc jēgas ir par imigrācijas drošību, ka vispirms persona iziet cauri imigrācijas dienestam un tikai tad – pie notāra.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

A. Judins. Jā, es vienkārši paskatījos tā panta numuru. Tā nav prakse, kas mums ir, tā ir prasība, kas ierakstīta Notariāta likuma 145.8 pantā, un to notāri ievēro. Līdz ar to komisija šo priekšlikumu neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 9. priekšlikumu!
Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 32, pret – 35, atturas – 17. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Judins. 10. – frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikums. Izslēgt kārtējo pantu. Un šoreiz izslēgt 107.15 pantu. Tāpat kā iepriekšējie arī šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.
Debatēs pieteicies deputāts Juris Viļums.

J. Viļums (AS).

Ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Dāmas un kungi! Tātad 10. priekšlikums, kur frakcija APVIENOTAIS SARAKSTS aicina izslēgt punktu, kas attiecas uz partnerības izbeigšanu. Tur ir pieminēts, ka partnerība izbeidzas ar personas nāvi; ja tiesa vienu no personām izsludina par mirušu; ja persona stājas laulībā... viena vai abas vai arī ar abu personu kopīgi pausto izteikumu notāram... Droši vien, tāpat kā viņi pirms tam, atnākuši pie notāra, ir pauduši, ka tomēr šīm divām personām ir tuvas attiecības, tagad viņi tādā pašā veidā atnākuši pie tā paša vai cita notāra – nu, ziniet, mums vairs to tuvo attiecību nav.

Droši vien šeit vēl varētu papildināt ar punktu... ja jau partnerattiecības izbeidzas ar vienas vai abu personu stāšanos laulībā, tad droši vien varētu papildināt vēl ar punktu, ka partnerattiecības izbeidzas, ja viena vai abas personas iesaistās jaunās partnerattiecībās. Vārdu sakot, šis viss aiziet... Ņemot vērā visu piedāvāto, Tieslietu ministrijas izstrādāto, Juridiskajā komisijā akceptēto, steidzamībā virzīto neskaidrību gūzmu, mēs iebrauksim vēl lielākā purvā.
Kolēģi, kad mēs runājām pie pirmā lasījuma, es jau norādīju, ka pirmām kārtām šis viss tiks virzīts steidzamības kārtībā divos lasījumos vienas nedēļas laikā. Ir tik daudz jautājumu, tik daudz dažādu niansu, ko mēs zinām... ne tikai gadiem, gadu desmitiem esam slīpējuši un pieregulējuši laulību... tad par partnerattiecībām jūs gribat vienas nedēļas laikā visu salikt it kā visiem viss būs skaidrs.

Kolēģi, man ir aizdomas, ka jums pašiem nav līdz galam skaidrs, kas tās partnerattiecības tādas ir. Vai jūs varat vienkāršiem vārdiem izskaidrot *(Starpsauciens.)*, ar ko atšķiras partnerattiecības no laulības? Nu, kur ir tās būtiskākās atšķirības, lai cilvēkiem būtu skaidrs, jo... kā jau teicu *(Starpsauciens.)*... Jā, es runāju par priekšlikumu.
Es atvainojos, es atvainojos... lūdzu, varat nodrošināt kārtību Saeimas sēdē?

Sēdes vadītāja. Viļuma kungs, nesarunājieties, lūdzu, ar zāli un runājiet, lūdzu, par priekšlikumu!

J. Viļums. Lūdzu deputātiem ieņemt savu vietu *(Starpsauciens: "Par priekšlikumu...")*...
Sēdes vadītāja. Viļuma kungs...
J. Viļums.... zālē.

Sēdes vadītāja.... lūdzu, runājiet par priekšlikumu.

J. Viļums. Jā, es arī tieši runāju par to, ka šis priekšlikums aicina izņemt ārā šo konkrēto pantu, ko ir izstrādājusi Tieslietu ministrija un steidzamības kārtībā ir iesniegusi caur Juridisko komisiju.

Divos lasījumos mēs nevaram kvalitatīvi izstrādāt un pieņemt likumu – tieši tāpēc es aicinu jūs visus balsot "par" 10. – frakcijas APVIENOTAIS SARAKSTS priekšlikumu –, kurš nedod skaidras atbildes uz visiem jautājumiem. Un savā runā pirms tam es centos ar vienkāršiem piemēriem izskaidrot šī priekšlikuma būtību.
Es vēlreiz aicinu balsot gan "par" šo konkrēto priekšlikumu, gan arī "pret" visu likumprojektu. Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Nākamais debatēs pieteicies deputāts Česlavs Batņa. *(Starpsauciens: "Par procedūru!")*
Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu.

Č. Batņa (AS).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Es rosinu ievērot vienādu attieksmi pret visiem, jo ziņotājs nedrīkst paust savu personīgo attieksmi pret konkrēto priekšlikumu. Viņš pauž visas komisijas

attieksmi, un vārdi un smīkņāšana par kārtējo priekšlikumu – tas pauž Judina kunga personīgo attieksmi, tā nav komisijas attieksme.
Man lūgums – lūdzu pret visiem vienādu attieksmi! *(Starpsauciens: "Paldies!")*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.
Komisijas vārdā – lūdzu, Judina kungs!

A. Judins. Kolēģi! Turpināšu – kā iepriekš – stāstīt par komisijas paveikto darbu. Un, saistībā ar šo priekšlikumu diskutējot, mēs komisijā tieši konstatējām, ka faktiski tas nebūtu arī balsojams, jo mēs jau nobalsojām šodien par to, ka partnerību var izveidot.
Pantā, kuru piedāvāts izslēgt, ir noteikts, ka, ja cilvēks nomirst, partnerība izbeidzas. Mēs nevaram ar vienu pantu noteikt, ka partnerība ir un tā turpinās mūžīgi. Ņemot vērā šos apstākļus, komisija šo priekšlikumu neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 10. priekšlikumu!
Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 32, pret – 50, atturas – 2. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Judins. Nākamais – 11. – frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikums. Izslēgt 107.16 pantu. Komisija izskatīja šo priekšlikumu un neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Uzsākam debates.
Debatēs pieteicies deputāts Česlavs Batņa.

Č. Batņa (AS).

Kolēģi, es jums nolasīšu piedāvāto pantu, lai saprastu pēc tam kontekstu, kāpēc es runāju, jo mēs ļoti labi saprotam, ka arī tiesas, pirms nolasa spriedumu, vedina... kāpēc tās to izdarīja.
Tātad: "107.16 Zvērināts notārs pēc abu personu gribas izteikuma taisa notariālu aktu par partnerības izbeigšanu arī gadījumā, kad personu ģimenes tiesiskās attiecības ir konstatētas ar tiesas nolēmumu." Mēs rosinām šo pantu izslēgt. Kāpēc?

Ja mēs atvērsim Civillikumu, mēs izlasīsim, ka Civillikuma 69. panta pirmā daļa nosaka, ka, ja laulība ir izirusi, to var šķirt tikai tiesa vai notārs. Tālāk – Civillikuma 70. pants nosaka: tiesa laulību šķir, pamatojoties uz viena laulātā pieteikumu, savukārt notārs laulību šķir, pamatojoties uz abu laulāto iesniegumu par laulības šķiršanu.

Un man ir jautājums: vai jūs tiešām nesaskatāt nekādu līdzību ar laulību, kā to šķir? Un tad man ir retoriskas dabas jautājums: vai tiešām jūs uzskatāt, ka visa Latvijas tauta vēlas, lai šādi mēs varam reģistrēt un šķirt partnerattiecības?

Es vēlreiz akcentēju – nebaidieties, neesiet mazdūšīgi, ļaujiet šo jautājumu izlemt Latvijas tautai referendumā!
Paldies. *(Starpsauciens. Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

A. Judins. Kolēģi! Par 107.16 pantu mēs arī diskutējām komisijā, un, lai būtu skaidrāk, es varu informēt, ka mums nākotnē būs partnerības... attiecības. Bet ir gadījumi, kad ar tiesas spriedumiem cilvēku attiecības jau ir atzītas, un jautājums, kas ir jārisina juridiski, – kāda nozīme

tiem spriedumiem. Un tieši tādēļ ir veidots 107.16 pants, lai neradītu vēl neskaidrāku situāciju. Ņemot vērā šos apstākļus, komisija nevarēja 11. priekšlikumu atbalstīt. Priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Lūdzu zvanu! Balsosim par 11. priekšlikumu!
Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 31, pret – 51, atturas – 2. Priekšlikums noraidīts.

A. Judins. 12. – frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" priekšlikums. Izslēgt 107.17 pantu. Komisija šo priekšlikumu neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Uzsākam debates.
Debatēs pieteicies deputāts Edgars Tavars.

E. Tavars (AS).

Kolēģi, pavisam īsi, neatkārtošos vairāk, ko iepriekš teicu. Šis ir pēdējais, noslēdzošais APVIENOTĀ SARAKSTA frakcijas priekšlikums šajā konkrētajā likumprojektā – izslēgt arī šo pantu.
Es domāju, mēs, dzirdot iepriekšējās debates, ļoti labi saprotam, ka šī līdzība starp partnerību un laulību objektīvi pastāv, lai kā arī kolēģis no Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas mums censtos iestāstīt ko citu. Līdzība pastāv ar vienu kopīgu mērķi. Jā, visas funkcijas vēl nav gluži tieši tādas pašas, bet redzam arī pie iepriekšējā – 11. – priekšlikuma, uz ko norādīja mans kolēģis Batņas kungs, – šīs līdzības ir acīmredzamas. Tas ir analogs, klons laulības institūtam. Varam rakstīt, ka tā nav laulība, bet faktiski mērķis ir viens. Un, kā jau arī tieslietu ministre, kura šo likumprojektu virzīja, un Zaļo un Zemnieku savienība, kura atbalsta... mērķis ir, lai viendzimuma partneri varētu veidot ģimeni. Mērķis ir skaidri pateikts – šis ir absolūtu minimumu minimums. Mēs gan jau nonāksim ar šo koalīciju – JAUNĀ VIENOTĪBA, Zaļo un Zemnieku savienība un PROGRESĪVIE – pie šī optimālā lieluma, kad faktiski mēs neredzēsim arī citos tiesību aktos vairs nekādu atšķirību starp partnerību un laulību.

Tāpēc APVIENOTAIS SARAKSTS, kas atbalsta tradicionālas vērtības, aicina šo pantu no likumprojekta izslēgt.
Lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

A. Judins. Priekšlikums netika atbalstīts, kolēģi.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 12. priekšlikumu!
Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 32, pret – 51, atturas – 2. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Judins. 13. – deputāta Jāņa Grasberga priekšlikums. Paredz papildināt likumu ar jaunu 107.18 pantu šādā redakcijā: "Mājsaimniecība nav pielīdzināma laulībai." Faktiski mēs neatbalstījām priekšlikumu par vārda "mājsaimniecība" lietošanu, un tādēļ arī šis priekšlikums netika atbalstīts.
Lūdzu ņemt vērā, ka mēs atbalstījām nākamo – 14. – priekšlikumu, kas ir ļoti līdzīgs, bet tur lietots... daļēji atbalstījām... lietots vārds "partnerība".

13. priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Vai deputāti piekrīt? *(Starpsaucieni.)*
Lūdzu zvanu! Balsosim par 13. priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 21, pret – 36, atturas – 18. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Judins. 14. – deputāta Grasberga priekšlikums. Ņemts vērā, uz tā pamata izstrādāts 4. – komisijas priekšlikums, kuru Saeima atbalstīja.
14. priekšlikums daļēji atbalstīts un iekļauts 4. – komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Judins. 15. – deputāta Grasberga priekšlikums. Netika atbalstīts.
Šeit ir piedāvāts tāds negatīvs uzskaitījums: "Uz mājsaimniecību nav attiecināmas Imigrācijas likumā paredzētās tiesības uz ģimenes apvienošanu." Ko nozīmē tas negatīvais uzskaitījums, par kuru mums runāja, stāstīja arī Juridiskā biroja pārstāve? Būtība – ir norādīts, kas nav piemērojams, bet, ņemot vērā, ka Imigrācijas likumā nav nekādu grozījumu, nav nekāda regulējuma un partnerība nerada tiesības iegūt kaut kādu statusu, ir vienkārši dīvaini rakstīt likumā, ka uz to neattiecas. Tieši tas bija norādīts komisijas sēdē.
Līdz ar to priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Judins. 16. – arī deputāta Grasberga priekšlikums. Analogs, bet atšķirība – šeit runa nav par mājsaimniecību, bet par partnerību. Norādīts, ka nav attiecināmas Imigrācijas likuma prasības, bet, kā es jau teicu, – grozījumus Imigrācijas likumā neiesniedza, un no juridiskās tehnikas viedokļa tāda norma nevar tikt atbalstīta.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Uzsākam debates.
Debatēs pieteicies deputāts Jānis Dombrava.

J. Dombrava (NA).

Kolēģi, es spēju iztēloties to koalīcijas sēdi, kur satikās Jaunā VIENOTĪBA, ZZS un "PROGRESĪVIE", lai lemtu par šī likuma virzību, kur ZZS teica: nu labi, mēs atbalstīsim, bet tikai tad tā fiksi, fiksi izbīdām steidzamībā cauri. Rezultātā nebija plašu diskusiju, nebija iesaistīti dažādu jomu eksperti, tikai "Dzīvesbiedri" – viena nevalstiskā organizācija, kas, tikai šauri skatoties caur savu prizmu, ir virzījusi šos likuma grozījumus.
Tas, kas ir palicis neatbildēts šajā kontekstā, – vai šīs personas, kas būs reģistrējušas partnerattiecības, tiks uzskatītas par ģimeni Imigrācijas likuma kontekstā? Kāpēc es to pieminu? Tāpēc, ka Imigrācijas likumā ir vairāki desmiti pantu, kuri paredz tiesības gan Latvijas pilsoņiem, gan ārvalstniekiem, kuriem ir legāls uzturēšanās statuss Latvijā, apvienot ģimeni ar citiem ārvalstniekiem.

Mēģināšu iet vēl tālāk. Iedomājamies, Latvijā ir kāds bēglis, vārdā Hasans, nezinu... Afganistānas pilsonis, kuram ir likumīgs pamats uzturēties Latvijā, un viņš izdomā biznesu – reģistrēs partnerattiecības. Reģistrēs partnerattiecības ar vienu personu un tad izmantos ģimenes apvienošanas nolūku, lai šo personu legalizētu Eiropas Savienībā. Pēc kāda īsa brīža viņš izbeigs šīs partnerattiecības, reģistrēs nākamās partnerattiecības.

Es nezinu, vai nu tas ir jaunās koalīcijas... Siliņas kundze ļoti uzsvēra, ka viņa vēlas imigrantus, lai uzlabotu Latvijas demogrāfiju. Vai tas ir tas... viena no metodēm? Bet atbildes faktiski nav gūtas. Vai šīs normas, kas tagad tiek pieņemtas Notariāta likumā, attieksies arī uz Imigrācijas likumu, kur ir paredzētas ļoti plašas tiesības vairākos desmitos pantu attiecībā uz ģimenes apvienošanu? Es ceru, ka neattieksies, bet vai kāds var ļoti skaidri to apgalvot un apliecināt? Tāpēc Nacionālās apvienības deputāts Jānis Grasbergs ir iesniedzis priekšlikumu, lai skaidri tiktu pateikts: nē, neattieksies; lai sūtītu skaidru signālu, ka tādas fiktīvas partnerattiecību reģistrācijas nebūs iespējamas, ka nebūs iespējams šādā veidā legalizēt Latvijā daudzus jo daudzus ārvalstniekus. Es atgādināšu, ka tieši ģimenes apvienošana ir viens no regulējumiem, ko uzstāda Eiropas Savienība visām Eiropas Savienības dalībvalstīm, paredzot tiesības attiecībā uz ģimenes apvienošanu teju neatkarīgi no apstākļiem, un tas apvienojamās ģimenes loks ir ļoti plašs.

Es atgādināšu... tātad, ja, piemēram, bēglis Latvijā būs reģistrējis partnerattiecības ar kādu citu personu un ja tiešām uz viņiem attiecas ģimenes apvienošana, tas paredz iespēju viņam uz šejieni atvest visu savu ģimeni – visu ģimeni! Tāpēc būtu tikai loģiski, ka mēs pateiktu: nē, mēs Latvijā tomēr atzīstam, ka ģimenes apvienošana attiecas tikai uz laulībām. Tur arī... mēs, starp citu, redzam fiktīvo laulību esamību Latvijā un tāpat arī citās Eiropas Savienības valstīs, bet tomēr tur tā procedūra ir krietni sarežģītāka – gan 30 dienu nogaidīšanas periods, gan vairāki citi drošības pasākumi, kas ir iestrādāti.
Bet šeit ir paredzēts: aiziet divas personas pie notāra, samaksā naudu, reģistrē partnerattiecības, kuras pēc kāda īsa brīža var arī izbeigt, lai reģistrētu atkal nākamās.
Es tiešām ceru, ka, lai gan likumprojekts virzās trakā steidzamībā, Juridiskās komisijas vadītājs varētu atnākt un skaidri pateikt, lai jebkurai tiesai būtu skaidrs, ka attiecībā uz personām, kas būs reģistrējušas partnerattiecības, nevarēs izmantot Imigrācijas likuma normas. Ja to skaidri nevar apliecināt, tad es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, lai faktiski novērstu dažādas krāpniecības shēmas, kuras tiks atvērtas.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

A. Judins. Vēlos vien atkārtot, ka mēs negrozām Imigrācijas likumu. Un uz to norādīja eksperti. Jautājums: ja partnerība nav minēta Imigrācijas likumā, līdz ar to grozījumi, par kuriem mēs šodien balsojam, neattiecas uz imigrācijas jautājumiem, uz iespēju iegūt uzturēšanās atļauju vai kādu citu statusu, jo tam nav juridiskas nozīmes likumā, kur tādu jēdzienu nav. Es jūs vienkārši informēju par diskusiju, kas notika Juridiskajā komisijā. Priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 16. priekšlikumu!
Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 33, pret – 36, atturas – 16. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Judins. Nākamais – 17. – Grasberga kunga priekšlikums. Netika atbalstīts, jo arī šajā gadījumā runa ir par mājsaimniecību. Neatbalstot šo jēdzienu... priekšlikums neguva atbalstu, bet saturiski tas ir ļoti līdzīgs 18. priekšlikumam, par kuru, iespējams, mēs diskutēsim. Bet 17. – nav atbalstīts.
Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

A. Judins. Un 18. priekšlikums. Paredz, ka partnerība nedod tiesības īstenot adopciju. Arī šajā gadījumā Juridiskais birojs norādīja uz tā saucamo negatīvo uzskaitījumu. Ja nav grozīts Civillikums, ja nav neviena vārda par adopciju, rakstīt Notariāta likumā... uz ko neattiecas šis likums... nav pareizi no juridiskās tehnikas viedokļa. Tā nedara. Likumā raksta, kādas tiesības ir, kādas iespējas ir, bet neraksta, kā nav. Ievērojot šo apstākli, priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Uzsākam debates.
Debatēs pirmais pieteicies deputāts Aleksandrs Kiršteins.

A. Kiršteins (NA).

Cienījamā priekšsēdētāja! Godājamie deputāti! Nu, nav jau viss tik vienkārši, kā ziņotājs stāsta. Te ir vesela sistēma, un notiek ģimenes un laulības institūtu degradācija. Un tas notiek soli pa solim.

Tas jau nav tikai ar vienu likumu, šī ir tikai daļa no degradācijas procesa. Es nezinu, vai nejauši ziņotājs iepriekš pārteicās, bet viņš teica, ka nākotnē mēs skatīsim vēl partnerības... attiecības... kaut kādas, es nezinu, vai tas būs kaut kāds speciāls likums vai vēl kaut kas. Es aicinu tomēr atbalstīt Grasberga kunga priekšlikumu, tāpēc ka Bērnu tiesību aizsardzības likums precīzi pasaka un nostiprina, kādā veidā šī adopcija var notikt.

Es gribu atgādināt šā likuma 7. panta galveno domu, kur ir teikts, ka katram bērnam ir tiesības uz ģimeni. Kāpēc tas ir vajadzīgs? Mums jau gandrīz 50... vai bija 47... tiesneši – pretēji Satversmes 110. pantam – ir atzinuši viendzimuma pārus par ģimeni, lai gan nekā tāda nav Civillikumā (ko te tik ļoti mīl pieminēt Judina kungs un pieminēja arī citi runātāji), tas tomēr netraucē atsevišķiem tiesnešiem (un viņi par to neko nesaņem, nekādas tiesnešu padomes neizskata šos pārkāpumus, tie ir klaji likumpārkāpumi) atzīt viendzimuma pāri par ģimeni. Un šeit tomēr, kā saka, dubults neplīst, ļoti būtiski ielikt, lai tālāk degradējot un nojaucot ģimenes un laulības jēdzienu, tomēr adopcija nenotiktu.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 31. pantā ir teikts: "Lai bērna attīstībai nodrošinātu ģimenisku vidi, tiek atbalstīta adopcija." Tātad atkal ir jēdziens "ģimeniska vide". Kas ir ģimeniska vide, saistībā ar adopciju uz ārzemēm ir teikts 31. panta trešajā daļā: "Bērnu var adoptēt persona vai laulātie Latvijas Republikas Satversmes 110. panta izpratnē." Savukārt Satversmes 110. pantā teikts, ka valsts atbalsta laulību – [..] ģimeni, un šeit domuzīme savieno divus vienādus jēdzienus, tātad ģimeni, kura rodas tikai laulībā. Tātad normāli būtu adoptēt bērnus pāriem, kuri ir laulībā vai ģimenē, kur ir vīrietis un sieviete, tēvs un māte, nevis kaut kāds mistisks veidojums.

Kā jau es teicu, ir mēģinājumi soli pa solim degradēt šo institūtu, tāpēc šo priekšlikumu tomēr vajadzētu atbalstīt, lai nenotiek tā, ka mums, kā jau es teicu, savā laikā bija 15. maija valdība, kas cēla Ķegumu, Brocēnu kombinātu, būvēja simtiem skolu, ražoja automobiļus, "Minox" un VEF darbgaldus, un mums ir 10. maija valdība, kas soli pa solim degradē gan ģimenes, gan laulības jēdzienu.
Tāpēc aicinu atbalstīt.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamais debatēs pieteicies deputāts Jānis Grasbergs.

J. Grasbergs (NA).

Kolēģi, laikam šis ir pēdējais priekšlikums likumprojektam "Grozījumi Notariāta likumā". Droši vien mēs varēsim apsveikt PROGRESĪVO frakciju, Zaļo un Zemnieku savienības frakciju, JAUNĀS VIENOTĪBAS frakciju ar izcīnīto partnerības likumprojektu, bet tas būs tāds tukšs "maisiņš", ko jūs būsiet izcīnījuši saviem vēlētājiem – attiecībā uz partnerību –, un šai "maisiņā" būs jāsāk likt iekšā "lietas". Es domāju, ka tuvākajos mēnešos mēs saskarsimies ar daudziem dažādiem priekšlikumiem, ar likuma grozījumiem, kas šajā "maisiņā"... sāks ievietot "lietas".

Tādēļ arī šie priekšlikumi ir ar šo negatīvo formu, ko ziņotājs Judina kungs arī minēja... ka nav atbalstīti, jo ir negatīvā formā un pretī nav grozījumu Civillikumā.

Bet tas, ko Kiršteina kungs jau pieminēja par Bērnu tiesību aizsardzības likuma 31. pantu, kurš ir par adopciju... Es atceros debates, kas bija šeit (jo šis likums nesen tika grozīts), par to, ka mums apkārt ir valstis, kurās ir atļautas viendzimuma laulības, tādēļ šo grozījumu ielika iekšā – tām ģimenēm, kuras adoptē bērnus uz ārzemēm, ir jāatbilst Latvijas Republikas Satversmes 110. pantam. To nosaka Bērnu tiesību aizsardzības likuma 31. pants par adopciju.

Balstoties uz to, ir veidots šis priekšlikums, ar kuru mēs skaidri ierakstām, ka partnerība nedod tiesības īstenot adopciju, jo citādi sanāk tā, ka mēs ārzemju viendzimuma pāru laulātajiem neļaujam, bet tiem, kas būs noslēguši partnerību šeit, Latvijā, atļausim. Tāpēc ir šis jautājums – vai tiešām, Zaļo un Zemnieku Savienības frakcija, jūs vēlaties atļaut viendzimuma pāriem adopcijas tiesības? Arī aptaujās pirms vēlēšanām es skaidri norādīju, ka adopcija nav domāta viendzimuma pāriem. Tā mēs Latvijā uzskatām.

Līdz ar to es aicinu atbalstīt priekšlikumu, ka Notariāta likumā, jā, jau negatīvā formā, balstoties uz Bērnu tiesību aizsardzības likumu, mēs ierakstām normu, ka partnerība nedod tiesības īstenot adopciju.
Lūdzu, atbalstiet.
Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.
Nākamā debatēs pieteikusies deputāte Linda Matisone.

L. Matisone (AS).

Es noteikti atbalstu deputāta Jāņa Grasberga priekšlikumu. Vēlos jūs visus informēt, ka gadījumā, ja deputāti atbalstīs šo likumprojektu (visdrīzāk arī atbalstīs, pateicoties Zaļo un Zemnieku savienības nodevībai), tad – atbilstoši Latvijas Republikas Satversmes 72. pantam – vismaz 34 deputāti pieprasīs Valsts prezidentam tuvākajā laikā neizsludināt šo likumu, bet nodot tautas nobalsošanai.
Es vēlos pateikties APVIENOTĀ SARAKSTA, Nacionālās apvienības un LATVIJAS PIRMAJĀ VIETĀ deputātu atsaucībai šim priekšlikumam.
Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

A. Judins. 18. priekšlikums netika atbalstīts.
Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 18. priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 34, pret – 36, atturas – 18. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Judins. Kolēģi, mēs izskatījām visus 18 priekšlikumus.
Juridiskās komisijas vārdā lūdzu atbalstīt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Notariāta likumā" atbalstīšanu otrajā, galīgajā, lasījumā!
Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 53, pret – 43, atturas – nav. Likums pieņemts.

Kolēģi, mums ir iesniegtas divas izmaiņas apstiprinātajā...
Es atvainojos, deputāte Glorija Grevcova ir iesniegusi ziņojumu par balsošanas motīviem. Lūdzu!

G. Grevcova (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi! Te nu mēs esam – ar Zaļo un Zemnieku savienības rokām ir paveikti pirmie darbi pretī viendzimuma laulību legalizācijai Latvijā. Tik vienkārši – divos lasījumos, bez nopietnām diskusijām un sabiedrības iesaistes – tika uzspļauts Latvijas Satversmē noteiktajām vērtībām un sabiedrības vairākuma nostājai. Gavilē "PROGRESĪVIE", Jaunā VIENOTĪBA, arī Zaļo un Zemnieku savienība vakarā Ventspilī no hūtes dzers šampanieti. *(Starpsaucieni: "O-o-o!")* Vienīgi priekš ZZS pārstāvjiem Valmierā šis vakars varētu būt klusāks, jo tā viņiem lika partijas vadība.

Taču prieki drīz beigsies – "progresīvo" vērtību nesējiem ar to nebūs gana. Neapmierināti ar izcīnīto vienlīdzību, viņi tieksies pēc pārākuma, kā to Dombura raidījumā "Kas notiek Latvijā?" uzsvēra uzaicinātais pārstāvis no organizācijas "Dzīvesbiedri". Šis likums nav līdz galam tas, uz ko viņi bija cerējuši, un ir nepieciešamas 70 dažādas izmaiņas normatīvajos aktos, kas skars arī bērnu adopciju.

Šis likums nav par divām tantēm un viņu kopdzīvi, kā te mēģina taisnoties jaunās valdības... deputāti un ministri. Ja jums šo divu tanšu liktenis liktos svarīgs, tad jūs noteikti atbalstītu savu kolēģu iesniegtos priekšlikumus Notariāta likumā, kas šīm tantēm uzlabotu dzīvi.
Sēdes vadītāja. Paldies.

___

(..)

Pārtraukums līdz pulksten 15.30.

*(Pārtraukums.)*

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētāja
Daiga Mieriņa.